

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

**στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής
«Για την κύρωση των Συμβάσεων Παραχώρησης που έχουν συναφθεί
μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και των Οργανισμών Λιμένος Α.Ε. - ΔΙ-
ατάξεις για τη λειτουργία του συστήματος λιμενικής διακυβέρνησης και
άλλες διατάξεις»**

Μέρος Α' Κύρωση Συμβάσεων Παραχώρησης

I. Γενικά επί της αρχής:

Η πλέον επωφελής για το δημόσιο συμφέρον και την ανάπτυξη της εθνικής και τοπικής οικονομίας μέθοδος αξιοποίησης των περιφερειακών λιμένων που ανήκουν στην αρμοδιότητα των δέκα (10) Οργανισμών Λιμένος Α.Ε. είναι η σύναψη συμβάσεων υπό-παραχώρησης του δικαιώματος εκμετάλλευσης συγκεκριμένων ή/ και συνδυασμένων (στην ίδια υπό-παραχώρηση) επιχειρησιακών μονάδων ή/ και λιμενικών λειτουργιών και υπηρεσιών των λιμενικών και άλλων εγκαταστάσεων διαφόρων λιμένων (εφεξής «Συνδυασμένες Δραστηριότητες»).

Με την αξιοποίηση μέσω υπό-παραχωρήσεων συγκεκριμένων ή και Συνδυασμένων Δραστηριοτήτων, επιτυγχάνεται η προσέλκυση επενδυτικού ενδιαφέροντος με εξειδικευμένη εμπειρία που επιτρέπει τη στοχευμένη ανάπτυξη των υπό-παραχωρούμενων λιμενικών δραστηριοτήτων/ επιχειρησιακών μονάδων των περιφερειακών λιμένων.

Η επιλογή αξιοποίησης των δέκα (10) περιφερειακών λιμένων, αποκλειστικά μέσω υπό-παραχωρήσεων συγκεκριμένων ή και Συνδυασμένων Λιμενικών Δραστηριοτήτων, γίνεται με γνώμονα τη δυνατότητα αξιοποίησής τους προς όφελος του Δημοσίου, και συνιστά πολιτική επιλογή που συνειδητά εναρμονίζεται με την μακροχρόνια ευρωπαϊκή πρακτική και εμπειρία στη λιμενική βιομηχανία, η οποία δίνει τη δυνατότητα επιλογής εξειδικευμένων επενδυτών, προς όφελος της ελληνικής οικονομίας.

II. Ειδικότερα επί των άρθρων:

Το Μέρος Α' (Κύρωση Συμβάσεων Παραχώρησης) αναφέρεται στην κύρωση των Συμβάσεων Παραχώρησης των δέκα (10) Οργανισμών Λιμένος

Α.Ε. και στη σύναψη συμβάσεων υπο-παραχώρησης του δικαιώματος εκμετάλλευσης συγκεκριμένων ή συνδυασμένων επιχειρησιακών μονάδων ή/ και λιμενικών λειτουργιών και υπηρεσιών των λιμενικών και άλλων εγκαταστάσεων διαφόρων λιμένων.

Άρθρο 1 - Κύρωση Συμβάσεων Παραχώρησης

Το Ελληνικό Δημόσιο έχει συνάψει Συμβάσεις Κύριας Παραχώρησης με τους δέκα (10) Οργανισμούς Λιμένος Α.Ε., με τις οποίες παραχώρησε στους Οργανισμούς Λιμένος Α.Ε. το αποκλειστικό δικαίωμα χρήσης και εκμετάλλευσης των γηπέδων, κτιρίων και υποδομών των λιμένων δικαιοδοσίας τους, αναγνωρίζοντάς τους το δικαίωμα να λειτουργούν κατά την άσκηση των δραστηριοτήτων τους ως εμπορικές κερδοσκοπικές εταιρείες. Το δικαίωμα που τους παραχωρήθηκε περιλαμβάνει τη λήψη αποφάσεων και την ολοκλήρωση των διαδικασιών αξιοποίησης των λιμένων.

Το δικαίωμα, όμως, που παραχωρήθηκε με τις ανωτέρω Συμβάσεις δεν περιλαμβάνει τη δυνατότητα της μεταβίβασης εκ μέρους των Οργανισμών Λιμένος Α.Ε. αυτού του δικαιώματος σε τρίτους, αποκλειόμενης της δυνατότητας να υπάρξει άλλος υπο-παραχωρησιούχος στο χώρο αρμοδιότητας του κάθε Οργανισμού Λιμένος. Για το λόγο αυτό, απαιτείται νομοθετική ρύθμιση, προκειμένου να παρέχεται αυτή η δυνατότητα.

Άρθρο 2

Περαιτέρω, η προκρινόμενη μέθοδος αξιοποίησης των δέκα (10) Οργανισμών Λιμένος Α.Ε., μέσω σύναψης σύμβασης υπο-παραχώρησης συγκεκριμένων λειτουργιών ή αυτόνομων επιχειρησιακών μονάδων τους ή/ και Συνδυασμένων Δραστηριοτήτων, καθιστά αναγκαία τη θέσπιση νομοθετικής διάταξης, σύμφωνα με την οποία:

(α) περιέρχεται στο Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου (Τ.Α.Ι.Π.Ε.Δ.) το δικαίωμα υπό-παραχώρησης σε τρίτους, μέσω συμβάσεων υπό-παραχώρησης συγκεκριμένων ή/ και Συνδυασμένων Δραστηριοτήτων (επιχειρησιακών μονάδων ή/ και λιμενικών λειτουργιών και υπηρεσιών των λιμενικών και άλλων εγκαταστάσεων στην περιοχή αρμοδιότητας των Οργανισμών Λιμένος Α.Ε), καθώς το Τ.Α.Ι.Π.Ε.Δ., με βάση τον ιδρυτικό του ν. 3986/2011 (Α' 152), όπως ισχύει, διεξάγει διαγωνιστικές διαδικασίες, αποκλειστικά για την αξιοποίηση περιουσιακών στοιχείων και περιουσιακής φύσης δικαιωμάτων που έχουν περιέλθει στην περιουσία του, το συνολικό οικονομικό αντάλλαγμα των οποίων διατίθεται αποκλειστικά για την αποπληρωμή του δημοσίου χρέους.

Με την προτεινόμενη νομοθετική διάταξη, το δικαίωμα διαχείρισης και εκμετάλλευσης των λιμενικών δραστηριοτήτων δεν περιέρχεται στο Τ.Α.Ι.Π.Ε.Δ., αλλά παραμένει στον οικείο Οργανισμό Λιμένος Α.Ε., μέχρι τη σύναψη της σύμβασης υπο-παραχώρησης, με τη διαγωνιστική διαδικασία

που διεξάγει το Τ.Α.Ι.Π.Ε.Δ. και με τον επενδυτή που αναδεικνύεται ως ανάδοχος και υποδεικνύεται ως υπο-παραχωρησιούχος από το Τ.Α.Ι.Π.Ε.Δ. Διευκρινίζεται ότι ο Οργανισμός Λιμένος Α.Ε. διατηρεί το δικαίωμα υπο-παραχωρήσεων, αλλά το δικαίωμα και η εξουσία διάθεσης δικαιώματος υπο-παραχωρήσεων περιέρχεται στο Τ.Α.Ι.Π.Ε.Δ. και ασκείται αποκλειστικά από το Τ.Α.Ι.Π.Ε.Δ. Το Τ.Α.Ι.Π.Ε.Δ., μετά από πρόταση των Συμβούλων, αξιολογεί τον επωφελέστερο τρόπο αξιοποίησης, προκειμένου να καθοριστεί ποιες συγκεκριμένες ή/ και Συνδυασμένες Δραστηριότητες πρόκειται να υπο-παραχωρούνται σε κάθε λιμένα ή σε περισσότερους λιμένες, κατά περίπτωση.

Μετά την κύρωση των συμβάσεων υπο-παραχώρησης που συνάπτει το Τ.Α.Ι.Π.Ε.Δ., το δικαίωμα διαχείρισης και εκμετάλλευσης των υπολοίπων λιμενικών δραστηριοτήτων, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος υπο-παραχώρησής τους, ασκείται από τον οικείο Οργανισμό Λιμένος.

Επισημαίνεται ότι μόνη η ιδιότητα του Τ.Α.Ι.Π.Ε.Δ., ως μοναδικού μετόχου των δέκα (10) Οργανισμών Λιμένος Α.Ε., δεν παρέχει τη δυνατότητα να διεξάγει διαγωνιστικές διαδικασίες αξιοποίησης, μέσω υπο-παραχωρήσεων, αλλά μόνο μέσω πώλησης των μετοχών που έχει στην κυριότητά του.

(β) συγχρόνως, με την ίδια νομοθετική διάταξη, κυρώνονται όλες οι υφιστάμενες Συμβάσεις Κύριας Παραχώρησης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και του αντίστοιχου Οργανισμού Λιμένος Α.Ε., με την προσθήκη στις υφιστάμενες συμβάσεις ρητής δυνατότητας σύναψης συμβάσεων υπο-παραχώρησης, η οποία σήμερα δεν υφίσταται.

(γ) στη βάση των παραπάνω, το Τ.Α.Ι.Π.Ε.Δ. διεξάγει διαγωνισμό, σύμφωνα με τον ιδρυτικό του ν. 3986/2011, το υφιστάμενο εθνικό και ενωσιακό νομοθετικό πλαίσιο και τις βέλτιστες πρακτικές που έχει αναπτύξει και εφαρμόζει απαρέγκλιτα στις διαγωνιστικές διαδικασίες του, για την ανάθεση της σύμβασης υπό-παραχώρησης στην περιοχή αρμοδιότητας έκαστου Οργανισμού Λιμένος Α.Ε.,

(δ) προβλέπεται ότι η σύμβαση υπό-παραχώρησης κυρώνεται με νόμο από το Ελληνικό Κοινοβούλιο. Η διάρκεια της σύμβασης υπό-παραχώρησης σε τρίτους υπόκειται στον περιορισμό της χρονικής διάρκειας της Σύμβασης Κύριας Παραχώρησης του Ελληνικού Δημοσίου προς τον αντίστοιχο Οργανισμό Λιμένος.

Διαγωνιστική Διαδικασία:

Σε γενικές γραμμές, τα κύρια στάδια της διαγωνιστικής διαδικασίας εκ μέρους του Τ.Α.Ι.Π.Ε.Δ., όπως έχουν παγιωθεί από το νομοθετικό πλαίσιο, το υφιστάμενο ενωσιακό και εθνικό νομοθετικό πλαίσιο, τον εσωτερικό του κανονισμό και τις βέλτιστες πρακτικές που ανέπτυξε και ακολουθεί παγίως, περιλαμβάνουν τις εξής ενέργειες για κάθε λιμένα:

- (α) Το Τ.Α.Ι.Π.Ε.Δ. προσλαμβάνει εξειδικευμένους συμβούλους, οι οποίοι συνδράμουν επί του συνόλου των ζητημάτων (χρηματοοικονομικών, νομικών, τεχνικών) αναφορικά με την αξιοποίηση κάθε λιμένα υπό τις άνω παραδοχές και προτείνουν στη διοίκηση του Τ.Α.Ι.Π.Ε.Δ. τη βέλτιστη επιλογή αξιοποίησης για κάθε λιμένα (αντικείμενο του διαγωνισμού), η οποία αναμένεται να μεγιστοποιήσει το τίμημα προς όφελος του δημοσίου συμφέροντος, να προσελκύσει το μεγαλύτερο επενδυτικό ενδιαφέρον και να ελαχιστοποιήσει τυχόν νομικές επιπλοκές.
- (β) Με την κατάθεση των πορισμάτων των συμβούλων και βάσει αυτών, το Τ.Α.Ι.Π.Ε.Δ. διαβουλεύεται την προκρινόμενη ολοκληρωμένη και βέλτιστη πρόταση αξιοποίησης των λιμενικών δραστηριοτήτων που πρόκειται να υπο-παραχωρηθούν για κάθε λιμένα με το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και τη διοίκηση του κάθε Οργανισμού Λιμένος Α.Ε. εντός εύλογων χρονικών πλαισίων, που σε κάθε περίπτωση δεν δύνανται να υπερβαίνουν το διάστημα των τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία κατάθεσης του πορίσματος των συμβούλων, ώστε να λαμβάνονται υπόψη τυχόν παρατηρήσεις, προτάσεις και σχόλια των ως άνω φορέων, οι οποίες πρέπει να κινούνται εντός του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου. Στο ίδιο χρονικό διάστημα εκδίδεται και η κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, σχετικά με τον καθορισμό του αντισταθμιστικού τέλους υπέρ του οικείου Οργανισμού Λιμένος. Η προηγούμενη έκδοση της κοινής υπουργικής απόφασης είναι απαραίτητη προϋπόθεση, προκειμένου το Τ.Α.Ι.Π.Ε.Δ. να εκκινήσει τη διαγωνιστική διαδικασία.
- (γ) Σε συνέχεια της διαβούλευσης, το διοικητικό συμβούλιο του Τ.Α.Ι.Π.Ε.Δ., ως αποκλειστικός μέτοχος των Οργανισμών Λιμένος Α.Ε., αποφασίζει, κατά περίπτωση, επί της οριστικοποίησης του αντικειμένου της αξιοποίησης, μέσω σύμβασης υπο-παραχώρησης του δικαιώματος εκμετάλλευσης συγκεκριμένων ή/ και συνδυασμένων (στην ίδια υπο-παραχώρηση) επιχειρησιακών μονάδων ή/ και λιμενικών λειτουργιών και υπηρεσιών των λιμενικών και άλλων εγκαταστάσεων για κάθε λιμένα, ή, εφόσον συντρέχει περίπτωση, για περισσότερους λιμένες.
- (δ) Κατόπιν λήψης της σχετικής απόφασης επί της προκρινόμενης δομής της συναλλαγής για κάθε λιμένα ή λιμένες - κατά περίπτωση - και των τυχόν προαπαιτούμενων νομικών ενεργειών σε επίπεδο έκδοσης κανονιστικών και λοιπών διοικητικών πράξεων, το διοικητικό συμβούλιο του Τ.Α.Ι.Π.Ε.Δ. εγκρίνει τα τεύχη για κάθε διαγωνιστική διαδικασία [αναλόγως του διαγωνισμού θα υπάρχουν τεύχη πρώτης φάσης (Πρόσκληση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος) και δεύτερης φάσης (Πρόσκληση Υποβολής Δεσμευτικών Προσφορών)], καθώς και το πρότυπο σχέδιο σύμβασης αξιοποίησης (υπο-παραχώρησης επί του οποίου διεξάγεται η διαπραγμάτευση με τους υποψήφιους επενδυτές) και κηρύσσει την έναρξη των διαγωνιστικών διαδικασιών.

(ε) Κατά τη διαπραγμάτευση του σχεδίου σύμβασης αξιοποίησης για κάθε λιμένα ή για κάθε ομάδα λιμένων, κατά περίπτωση, το Τ.Α.Ι.Π.Ε.Δ. ενημερώνει επί των σχολίων των υποψήφιων επενδυτών το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και τη διοίκηση του κάθε Οργανισμού Λιμένος, ώστε να λαμβάνονται υπόψη τυχόν παρατηρήσεις, προτάσεις και σχόλια των ως άνω φορέων επί των ενδιάμεσων σχεδίων και του τελικού σχεδίου σύμβασης αξιοποίησης (υπο-παραχώρησης), οι οποίες δεν είναι, σε καμία περίπτωση, δεσμευτικές για το Τ.Α.Ι.Π.Ε.Δ.

(στ) Μετά το πέρας της διαγωνιστικής διαδικασίας και την υποβολή των δεσμευτικών οικονομικών προσφορών, και σε συνέχεια της ανεξάρτητης αποτίμησης του προς υπο-παραχώρηση αντικειμένου του κάθε διαγωνισμού (αυτόνομες επιχειρησιακές λειτουργίες/ μονάδες εκάστου λιμένα, ή τυχόν συνδυασμένη αξιοποίηση συμβατών μεταξύ τους αυτόνομων επιχειρησιακών μονάδων/λειτουργιών διαφόρων λιμένων), το Τ.Α.Ι.Π.Ε.Δ. ανακηρύσσει το Προτιμώμενο Επενδυτή και αποστέλλει το φάκελο του διαγωνισμού στο Ελεγκτικό Συνέδριο, για τη διενέργεια του απαιτούμενου προσυμβατικού ελέγχου, σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 9 ν. 3986/2011, όπως ισχύει.

Άρθρο 3

Υπογραφή και εκτέλεση των συμβάσεων υπο-παραχώρησης:

(α) Οι συμβάσεις υπο-παραχώρησης υπογράφονται αφενός μεταξύ του υπο-παραχωρησιούχου/ επενδυτή που αναδεικνύεται από τη διαγωνιστική διαδικασία του Τ.Α.Ι.Π.Ε.Δ. αφετέρου δε από το Τ.Α.Ι.Π.Ε.Δ., υπό την ιδιότητά του ως δικαιούχου του δικαιώματος υπο-παραχώρησης, και τον οικείο Οργανισμό Λιμένος, ως φορέα που έχει την κύρια παραχώρηση. Στην περίπτωση σύναψης σύμβασης υπο-παραχώρησης Συνδυασμένων λιμενικών δραστηριοτήτων σε διαφορετικούς λιμένες, συμβάλλονται όλοι οι παραχωρησιούχοι Οργανισμοί Λιμένος Α.Ε.

Το Ελληνικό Δημόσιο, εκπροσωπούμενο από τους Υπουργούς Οικονομικών και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, συμβάλλεται ως εγγυητής για την εκτέλεση των όρων των συμβάσεων υπό-παραχώρησης.

(β) Σε περίπτωση που εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την έγκριση της σύμβασης υπο-παραχώρησης από το Ελεγκτικό Συνέδριο, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3986/2011, η διοίκηση του Οργανισμού Λιμένος δεν υπογράφει τη σύμβαση υπό-παραχώρησης, όπως ακριβώς έχει τύποις και ουσία εγκριθεί κατά τα ανωτέρω, η υπογραφή της διοίκησης του οικείου Οργανισμού Λιμένος Α.Ε., υποκαθίσταται από απόφαση της γενικής συνέλευσης των μετόχων του.

(γ) Η τεχνική παρακολούθηση της εκτέλεσης των επενδύσεων, καθώς και της λειτουργίας των συμβάσεων υπο-παραχώρησης ανατίθεται σε ανεξάρτητο

μηχανικό, τον οποίο επιλέγει και αμείβει ο υπο-παραχωρησιούχος, μέσω διαγωνιστικής διαδικασίας, κατά το πρότυπο που έχει εφαρμοστεί με επιτυχία στον Οργανισμό Λιμένος Πειραιά Α.Ε. (Ο.Λ.Π. Α.Ε.) και τον Οργανισμό Λιμένος Θεσσαλονίκης Α.Ε. (Ο.Λ.Θ. Α.Ε.).

Περαιτέρω, τονίζεται ότι στη Ρυθμιστική Αρχή Λιμένων (Ρ.Α.Λ.) έχει απονεμηθεί η γενικότερη αποστολή, η εποπτεία και η διασφάλιση της νομιμότητας των σχέσεων μεταξύ δημόσιων και ιδιωτικών φορέων του εθνικού λιμενικού συστήματος. Με την προτεινόμενη ρύθμιση, εξασφαλίζεται ότι ο έλεγχος, η εποπτεία και η ρύθμιση των λιμενικών υπηρεσιών, όπως και η εποπτεία της τήρησης της συμβατικής τάξης και του ελευθέρου ανταγωνισμού θα συνεχίσουν να ασκούνται αδιατάρακτα από την Ρ.Α.Λ. επί του συνόλου των λιμένων της Επικράτειας, ανεξαρτήτως νομικής μορφής ή σχήματος, υπό τα οποία αυτοί λειτουργούν.

Η εκ των προτέρων παράθεση του πεδίου αρμοδιότητας της Αρχής και του τέλους υπέρ αυτής κρίνεται σκόπιμη, για τη διαφανή, σαφή και πληρέστερη πληροφόρηση των ενδιαφερομένων μερών και την εξασφάλιση της ασφάλειας δικαίου στις σχέσεις των μερών, όπως αυτές εξελίσσονται. Ήδη, η πρόβλεψη της ίδρυσης και η λειτουργία της Αρχής έχει συμβάλλει σε προηγούμενες περιπτώσεις παραχωρήσεων επί λιμένων.

Ως προς το πεδίο άσκησης των αρμοδιοτήτων της Αρχής, ελήφθη υπόψη: α) ο σκοπός του ν. 4389/2016 (Α' 94), β) η αναγκαιότητα η Ρ.Α.Λ. να ασκεί αδιακρίτως τον έλεγχο επί του συνόλου των φορέων διαχείρισης και εκμετάλλευσης λιμένων, ανεξαρτήτως νομικής μορφής τους, και επί των παρόχων λιμενικών υπηρεσιών, μέλη της οποίας, ως μέλη Ανεξάρτητης Διοικητικής Αρχής, φέρουν εχέγγυα προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας, αντικειμενικότητας και αμεροληψίας, και γ) η υπαγωγή των παραχωρησιούχων στο ανταποδοτικό τέλος για τη διατήρηση της αναλογίας εσόδων της Αρχής προς το κόστος της λειτουργίας της, σε συνάρτηση με την εν γένει λιμενική δραστηριότητα.

Λαμβάνεται ειδικότερα υπόψη ότι, το σύνολο των δραστηριοτήτων σε ένα λιμένα αποτελεί ρητά αντικείμενο της εξειδικευμένης Αρχής, η οποία ιδρύθηκε επί τουτου, για την εξασφάλιση της ενιαίας εφαρμογής των κανόνων ανταγωνισμού, της διαφάνειας, συμβατικής τάξης και τήρησης των χρηματοοικονομικών στόχων και επίπεδων εξυπηρέτησης από το σύνολο των δραστηριοποιουμένων στη λιμενική βιομηχανία. Έχει καταστεί σαφές, από την κείμενη νομοθεσία, ότι το κρίσιμο κριτήριο για την υπαγωγή στην αρμοδιότητα της Αρχής αποτελεί το πραγματικό γεγονός της άσκησης οποιαδήποτε οικονομικής δραστηριότητας εντός λιμενικής ζώνης, και όχι αν οι φορείς λειτουργούν κατά τους κανόνες του δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου.

Επίσης, στις συμβάσεις υπο-παραχώρησης περιλαμβάνεται όρος περί των αρμοδιοτήτων του οικείου Οργανισμού Λιμένος Α.Ε. αναφορικά με την παρακολούθηση της εύρυθμης λειτουργίας του λιμένα.

Άρθρο 4

Αντισταθμιστικό τέλος υπέρ του Οργανισμού Λιμένος:

Με πρωθυιμενη νομοθετική διάταξη, προβλέπεται ρητώς η επιβολή στον υπό-παραχωρησιούχο αντισταθμιστικού τέλους υπέρ του οικείου Οργανισμού Λιμένος. Το αντισταθμιστικό τέλος εκφράζεται ως ποσοστό επί των ετήσιων ακαθάριστων εσόδων του υπό-παραχωρησιούχου και εξειδικεύεται πριν από την έναρξη οποιασδήποτε διαγωνιστικής διαδικασίας του Τ.Α.Ι.Π.Ε.Δ. για κάθε υπό-παραχώρηση, με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, η οποία εκδίδεται πριν από την έναρξη της διαγωνιστικής διαδικασίας του Τ.Α.Ι.Π.Ε.Δ., για την ανάδειξη του προτιμώμενου επενδυτή υπό-παραχωρησιούχου.

Η νομοθετική διάταξη προβλέπει μέγιστο ύψος πέντε τοις εκατό (5%) για το επιβαλλόμενο με την κοινή υπουργική απόφαση αντισταθμιστικό/ ανταποδοτικό τέλος, με δυνατότητα όμως και υπέρβασης του μέγιστου αυτού ύψους του 5%, αν με αντικειμενικό τρόπο τεκμηριώνεται ότι, σε διαφορετική περίπτωση, διακυβεύεται η βιωσιμότητα του οικείου Οργανισμού Λιμένος Α.Ε.

Η κοινή απόφαση των Υπουργών του δευτέρου εδαφίου της παραγράφου 1 εκδίδεται δεκαπέντε (15) ημέρες, μετά από σχετική εισήγηση του διοικητικού συμβουλίου του οικείου Οργανισμού Α.Ε. περί του προτεινόμενου ύψους του αντισταθμιστικού/ ανταποδοτικού τέλους, βάσει μελέτης βιωσιμότητας χρηματοοικονομικού συμβούλου, ο οποίος προσλαμβάνεται από τη διοίκηση του Οργανισμού Λιμένος Α.Ε. και με τη σύμφωνη γνώμη του Τ.Α.Ι.Π.Ε.Δ.

Το αντισταθμιστικό τέλος επιβάλλεται ανεξάρτητα, και επιπλέον από το συνολικό οικονομικό αντάλλαγμα που καταβάλλει στο Τ.Α.Ι.Π.Ε.Δ. ο υπό-παραχωρησιούχος και εκτός πλαισίου της διαγωνιστικής διαδικασίας που διεξάγει το Τ.Α.Ι.Π.Ε.Δ., καθώς ό,τι καταβάλλεται στο πλαίσιο της σύμβασης υπό-παραχώρησης από τον επενδυτή διατίθεται, σύμφωνα με τις καταστατικές δεσμεύσεις του ιδρυτικού νόμου του Τ.Α.Ι.Π.Ε.Δ. (ν. 3986/2011), αποκλειστικά και μόνο για την αποτληρωμή του δημοσίου χρέους.

Άρθρο 5 - Ρυθμίσεις Οργανισμών Λιμένος Α.Ε. για τον ηλεκτροφωτισμό, την αποκομιδή απορριμμάτων και το εργασιακό καθεστώς σε περιοχές δικαιοδοσίας τους - Αυξημένο Αντισταθμιστικό τέλος

Με την παράγραφο 1, προβλέπεται ότι οι φορείς διαχείρισης λιμένων των οποίων οι συμβάσεις κυρώνονται με τον παρόντα νόμο, ήτοι οι Οργανισμοί Λιμένος Α.Ε., μεριμνούν οι ίδιοι με επιμέλεια και δαπάνες τους, για τον ηλεκτροφωτισμό και την αποκομιδή των απορριμμάτων στις περιοχές δικαιοδοσίας τους στις οποίες υπάρχει δημόσια πρόσβαση. Για το λόγο αυτό και εφόσον δεν θα παρέχουν τις σχετικές υπηρεσίες στις εν λόγω περιοχές οι δήμοι, οι τελευταίοι δεν δικαιούνται να επιβάλουν ανταποδοτικά τέλη ή φόρο ηλε-

κτροδοτούμενων εκτάσεων για υπηρεσίες που δεν θα παρέχουν (περίπτωση α').

Ωστόσο, για λόγους εύρυθμης λειτουργίας των λιμένων καθώς και για τη διασφάλιση της δημόσιας υγείας και του περιβάλλοντος, σε περίπτωση που οι Οργανισμοί Λιμένος Α.Ε. δεν προβαίνουν σε ενάσκηση των αρμοδιοτήτων τους περί ηλεκτροφωτισμού και αποκομιδής των απορριμμάτων, σύμφωνα με την περίπτωση α', υποχρεούνται σε αποδοχή της παροχής των αντίστοιχων υπηρεσιών από τον οικείο δήμο. Η πρόβλεψη αυτή αποσκοπεί στην κάλυψη του κενού που τυχόν δημιουργείται, σε περίπτωση που ο Οργανισμός Λιμένος Α.Ε. αμελεί ή αδυνατεί να ασκεί τα εν λόγω καθήκοντα, οπότε προβλέπεται ότι ο δήμος μπορεί να επιβάλλει αντισταθμιστικά τέλη ή φόρο ηλεκτροδοτούμενων εκτάσεων (περίπτωση β').

Με την **παράγραφο 2**, ποσοστό ύψους δύο τοις εκατό (2%) επί του συνόλου των ενοποιημένων ετησίων εσόδων των Οργανισμών Λιμένος Α.Ε. που αποδίδεται στο Ελληνικό Δημόσιο, όπως προβλέπεται στην παράγραφο 5.2 κάθε Σύμβασης Παραχώρησης που κυρώνεται και ορίζεται σε 2%, αυξάνεται σε ποσοστό ύψους 3,5%, διατηρουμένης της ίδιας βάσης υπολογισμού, προκειμένου να αποδοθεί αυξημένο αντισταθμιστικό τέλος στους δήμους, όπως προβλέπεται κατωτέρω στην παράγραφο 3 του ίδιου άρθρου.

Με την περίπτωση α' της **παραγράφου 3**, προβλέπεται η απόδοση στους δήμους από το Ελληνικό Δημόσιο του αυξημένου αντισταθμιστικού τέλους της προηγουμένης παραγράφου, ως αντιστάθμισμα για την όχληση που υφίστανται οι πόλεις από τη δραστηριότητα των Οργανισμών Λιμένος Α.Ε., όπως η κυκλοφοριακή επιβάρυνσή τους από οχήματα και επιβάτες, ο αυξημένος θόρυβος και οι ρύποι, καθώς και η χρήση των δημοτικών οδών από τους χρήστες των λιμένων. Με την περίπτωση β' της παραγράφου 3, προβλέπεται αφενός κύρωση σε βάρος των Δήμων αφετέρου δυνατότητα εκ μέρους του Ελληνικού Δημοσίου να αρνηθεί την απόδοση των ποσών που αφορούν στην καταβολή του αντισταθμιστικού τέλους, σε περίπτωση παράβασης των οριζόμενων στην περίπτωση α' της παραγράφου 1 και χωρίς να συντρέχει εφαρμογή της περίπτωσης β' αυτής, δηλαδή σε περίπτωση που οι δήμοι επιβάλλουν σε βάρος των Οργανισμών Λιμένος Α.Ε. ανταποδοτικά τέλη ή φόρους ηλεκτροδοτούμενων εκτάσεων αναφορικά με τους χώρους που περιλαμβάνονται στα Παραχωρούμενα Στοιχεία, επί των οποίων την ευθύνη για την παροχή ηλεκτροφωτισμού και αποκομιδής απορριμμάτων έχουν οι Οργανισμοί Λιμένος Α.Ε.

Με την **παράγραφο 4**, ορίζεται ότι, και μετά τη σύναψη των συμβάσεων υπο-παραχώρησης του άρθρου 2 του παρόντος κυρωτικού νόμου, διατηρούνται σε ισχύ οι Κανονισμοί Προσωπικού και οι Κανονισμοί Εσωτερικής Οργάνωσης και Λειτουργίας των Οργανισμών Λιμένος Α.Ε., προκειμένου να καθίσταται σαφές ότι οι όροι τους εξακολουθούν να παραμένουν σε πλήρη και αμείωτη ισχύ, διέποντας τη λειτουργία των Οργανισμών Λιμένος Α.Ε. και τις

εργασιακές σχέσεις των εργαζομένων και μετά την υπο-παραχώρηση στον προτιμώμενο επενδυτή των συγκεκριμένων λιμενικών δραστηριοτήτων.

Άρθρο 6 - Ρύθμιση χρεώσεων στους Οργανισμούς Λιμένος Α.Ε. από τη Δ.Ε.Η. και απόδοση στους δήμους ποσών που αφορούν σε δημοτικά τέλη που δεν οφείλονται από τους Οργανισμούς Λιμένος Α.Ε.

Η Δ.Ε.Η. προέβαινε σε απόδοση στους παραλιμένιους Ο.Τ.Α. μέρους των χρεώσεων για δημοτικά τέλη, φόρους και Τ.Α.Π., με τη μέθοδο του αυθαίρετου διαχωρισμού μέρους του ποσού που κατέβαλαν οι Οργανισμοί Λιμένος Α.Ε., ως εξόφληση των λοιπών χρεώσεων της παρελθούσας περιόδου, επιβαρύνοντας μάλιστα τους λογαριασμούς με τόκους υπερημερίας πλέον χαρτοσήμου 3,6%.

Αποτέλεσμα αυτής της πρακτικής είναι ότι σήμερα η Δ.Ε.Η. έχει αποδώσει στους δήμους ένα σημαντικό ποσό που αντιστοιχεί σε δημοτικά τέλη, παρά την ύπαρξη αντίθετων δικαστικών αποφάσεων για το ίδιο θέμα, ενώ παράλληλα αρνείται να εκκαθαρίσει τους λογαριασμούς του ρεύματος οι οποίοι έχουν επιβαρυνθεί με υπέρογκα ποσά οφειλών των Οργανισμών Λιμένος Α.Ε., εξαιτίας της μη καταβολής των ως άνω επιβαρύνσεων για δημοτικά τέλη επί σειρά ετών.

Με την προτεινόμενη ρύθμιση, επιδιώκεται η επίλυση του ζητήματος σε νομοθετικό επίπεδο, προκειμένου να τερματιστεί η ανορθόδοξη πρακτική της είσπραξης και απόδοσης στους Ο.Τ.Α. δημοτικών τελών, μέσω των λογαριασμών της Δ.Ε.Η.

Άρθρο 7 - Σύναψη συμβάσεων έργου μεταξύ Οργανισμών Λιμένος και υπο-παραχωρησιούχων

Με την προτεινόμενη διάταξη, παρέχεται η δυνατότητα στον επενδυτή-υπο-παραχωρησιούχο, αντί των υπεργολάβων, να επιλέξει τον οικείο Οργανισμό Λιμένος Α.Ε., για την παροχή των λιμενικών υπηρεσιών τις οποίες έχει αναλάβει να παρέχει με τη σύμβαση υπο-παραχώρησης, στην περίπτωση που κρίνει ότι οι όροι της σύμβασης με τον Οργανισμό είναι επωφελέστεροι.

Παράλληλα, δίνεται η δυνατότητα στους Οργανισμούς Λιμένος Α.Ε., ως ανώνυμες εταιρείες επιχειρηματικού χαρακτήρα που εξακολουθούν να διατηρούν το διφυή χαρακτήρα τους και να ασκούν δημόσια εξουσία, εφόσον το Ελληνικό Δημόσιο διατηρεί τον έλεγχο του μετοχικού τους κεφαλαίου, να συνάπτουν συμβάσεις έργου με τον υπο-παραχωρησιούχο, για την παροχή λιμενικών υπηρεσιών και δραστηριοτήτων στις επιχειρησιακές μονάδες και εγκαταστάσεις που υπο-παραχωρούνται, μετά από απόφαση του διοικητικού τους συμβουλίου, με την οποία εγκρίνεται το περιεχόμενο και οι όροι κάθε σύμβασης. Οι υπηρεσίες αυτές, σε εκτέλεση των όρων της σύμβασης έργου παροχής υπηρεσιών, παρέχονται στον επενδυτή, αποκλειστικά και μόνον από τους εργαζόμενους του ίδιου του Οργανισμού Λιμένος Α.Ε., στο πλαίσιο των

υπηρεσιακών τους καθηκόντων, για την παροχή των οποίων αμείβονται από τον Οργανισμό Λιμένος Α.Ε., με τον καθορισμένο μισθό τους, χωρίς να λαμβάνουν πρόσθετη αμοιβή.

Στην περίπτωση της σύναψης των συμβάσεων έργου της προτεινόμενης διάταξης, εξασφαλίζεται για το προσωπικό των Οργανισμών Λιμένος Α.Ε. εργασιακό αντικείμενο, και για τους Οργανισμούς Λιμένος Α.Ε. εππιπλέον έσοδα για την κάλυψη των λειτουργικών τους εξόδων, τη συντήρηση των υποδομών που δεν έχουν υπο-παραχωρηθεί, προκειμένου να εξασφαλισθεί η βιωσιμότητά τους προς όφελος του Δημοσίου που έχει το μετοχικό τους έλεγχο, του προσωπικού που απασχολούν και της τοπικής και εθνικής οικονομίας γενικότερα.

Μέρος Β'

Λοιπές διατάξεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής

Το Μέρος Β' περιλαμβάνει τα εξής κεφάλαια :

Κεφάλαιο Α': Διατάξεις αρμοδιότητας της Γενικής Γραμματείας Λιμένων, Λιμενικής Πολιτικής και Ναυτιλιακών Επενδύσεων,

Κεφάλαιο Β': Διατάξεις Γενικής Γραμματείας Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής,

Κεφάλαιο Γ' : Διατάξεις Δημόσιας Ναυτικής Εκπαίδευσης,

Κεφάλαιο Δ': Διατάξεις Λιμενικής Αστυνομίας,

Κεφάλαιο Ε' : Διατάξεις ναυτικής εργασίας,

Κεφάλαιο στ': Διατάξεις Λιμενικού Σώματος-Ελληνικής Ακτοφυλακής.

Άρθρο 8 - Τροποποιήσεις του π.δ. 749/1977

Με τις προτεινόμενες διατάξεις, επιδιώκεται ο εκσυγχρονισμός του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου για τον τρόπο διενέργειας του διαγωνισμού πρόσληψης πλοηγών, για τη στελέχωση της Πλοηγικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής. Έτσι, προτείνονται επιμέρους τροποποιήσεις του π.δ. 749/1977 «Περί τρόπου διενέργειας διαγωνισμού προς πρόσληψιν Πλοηγών» (Α' 246), κυρίως, αναφορικά αφενός με τη διαγωνιστική διαδικασία αφετέρου με τα εξεταζόμενα μαθήματα των υποψηφίων Πλοηγών. Συγκεκριμένα:

Με την **παράγραφο 1**, λαμβάνεται μέριμνα για την επικαιροποίηση της ονομασίας των Υπουργείων που εμπλέκονται στη διαδικασία έκδοσης και έγκρισης της προκήρυξης των διαγωνισμών για την πρόσληψη πλοηγών. Έτσι, αντικαθίσταται η αναφορά στον Υπουργό Εμπορικής Ναυτιλίας με μνεία στον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, καθώς και η αναφορά του Υπουργείου Προεδρίας Κυβερνήσεως με μνεία στον Υπουργό Διοικητικής Ανασυγκρότησης, βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα (π.δ. 63/2005, Α' 98).

Με την **παράγραφο 2**, επιδιώκεται η απλοποίηση των συνοδευτικών δικαιολογητικών της αίτησης συμμετοχής στο διαγωνισμό πρόσληψης πλοηγών. Ειδικότερα, απαλείφονται τα αυτεπαγγέλτως αναζητούμενα δικαιολογητικά, όπως το αντίγραφο δελτίου ποινικού μητρώου και το πιστοποιητικό στρατολογικής κατάστασης τύπου Α', καθώς και σειρά υπεύθυνων δηλώσεων των υποψηφίων, που αντικαθίσταται από μία υπεύθυνη δήλωση περί μη επιβολής στον υποψήφιο ποινικών και πειθαρχικών κυρώσεων λόγω παραβάσεων του Ποινικού και του Πειθαρχικού Κώδικα Εμπορικού Δικαίου. Πλέον, μεταξύ άλλων απαραίτητων δικαιολογητικών, προβλέπεται η υποβολή αποδεικτικού ναυτικής ικανότητας (Α.Ν.Ι.) και μηχανογραφικού πίνακα θαλάσσιας υπηρεσίας και ευκρινούς φωτοαντιγράφου ναυτικού φυλλαδίου, προκειμένου να πιστοποιείται η θαλάσσια υπηρεσία του υποψηφίου.

Με την **παράγραφο 3**, ενισχύεται η αρχή της διαφάνειας, με τη διεύρυνση των εμπλεκόμενων ελεγκτικών Υπηρεσιών, καθώς και ο έλεγχος των υποβαλλόμενων δικαιολογητικών, με μείωση του αντίστοιχου διοικητικού βάρους του πολίτη-αιτούντα, με την πρόβλεψη του από κοινού ελέγχου των αιτήσεων συμμετοχής και των επισυναπτόμενων δικαιολογητικών από τη Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, σε συνεργασία με: α) την αρμόδια για την έκδοση του πίνακα θαλάσσιας υπηρεσίας, Διεύθυνση Ναυτικής Εργασίας και β) την αρμόδια για την έκδοση βεβαίωσης ως προς τη θαλάσσια υπηρεσία, Διεύθυνση Εκπαίδευσης Ναυτικών.

Με την **παράγραφο 4**, επιδιώκεται η εμπέδωση της αρχής της διαφάνειας, της αμεροληψίας και της αδιαβλητότητας της διαγωνιστικής διαδικασίας για την πρόσληψη πλοηγών, με πρόβλεψη για την οπτικοακουστική ψηφιακή α-

ποτύπωση της εξέτασης, κατόπιν προηγούμενης έγγραφης συναίνεσης του υποψηφίου, σε περίπτωση που η εξέταση των μαθημάτων διεξάγεται προφορικά, στο πλαίσιο της κείμενης νομοθεσίας περί προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα [Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 «για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών»].

Με την **παράγραφο 5**, αναμορφώνεται η σύνθεση της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής του άρθρου 6 του π.δ. 749/1977, σε εναρμόνιση με τις διατάξεις του π.δ. 13/2018 «Οργανισμός Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής» (Α' 26), δεδομένης της πρόβλεψης νέας Διεύθυνσης Πλοηγικής Υπηρεσίας, η οποία επιβάλλεται να εκπροσωπείται στο οικείο συλλογικό όργανο. Περαιτέρω, διασφαλίζεται ότι μετέχουν υπηρεσιακοί παράγοντες που διαθέτουν συνάφεια αρμοδιοτήτων με το ζήτημα της πρόσληψης πλοηγών, ήτοι ο Προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης Λιμένων, Λιμενικής Πολιτικής και Ναυτιλιακών Επενδύσεων, ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης Διοικητικής Υποστήριξης και ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης Πλοηγικής Υπηρεσίας, έναντι της ισχύουσας ρύθμισης περί συμμετοχής στελεχών του Λιμενικού Σώματος-Ελληνικής Ακτοφυλακής (Λ.Σ.-Ε.Λ.Α.Κ.Τ.), εκπροσώπου του Πολεμικού Ναυτικού και εκπροσώπου των πλοηγών, για λόγους διασφάλισης της υπηρεσιακής συνάφειας ως προς τη διαγωνιστική διαδικασία.

Με την **παράγραφο 6**, επιχειρείται ο εκσυγχρονισμός των εξεταζόμενων μαθημάτων, με την κατάργηση ορισμένων (Ναυτική Τέχνη, Συνεννόησις, Ηλεκτρονική Ναυτιλία) και πρόβλεψη πλέον τεσσάρων (4) μαθημάτων, που συνίστανται στα εξής: α) ελληνικά, γραπτώς, β) πλοηγία, γραπτώς και πρακτικώς, γ) κανόνες δικαίου, γραπτώς και δ) αγγλικά, γραπτώς και προφορικώς. Επίσης, επικαιροποιείται το περιεχόμενο της εξεταζόμενης ύλης των ως άνω μαθημάτων, σε εναρμόνιση με τα σύγχρονα δεδομένα της Πλοηγικής και των σύγχρονων απαιτητικών δεδομένων, καθώς και ο τρόπος εξέτασης ορισμένων εξ αυτών, όπως τα αγγλικά, υπό μορφή ερωτήσεων πολλαπλής επιλογής (multiple choice).

Με την **παράγραφο 7**, αντικαθίσταται η παράγραφος 5 του άρθρου 8 (πρώην 9) του π.δ. 749/1977, όπως αυτό αναριθμήθηκε με το άρθρο 82 παρ. 1 του ν. 4504/2017 (Α' 184), με απαλοιφή της μνείας της Επιτρόπου, ως επιβλέπουσας τους υποψηφίους καθ' όλη τη διάρκεια της εξέτασης, αφού πλέον, με την προτεινόμενη παράγραφο 5, αναμορφώνεται η σύνθεση της Εξεταστικής Επιτροπής, χωρίς πρόβλεψη Κυβερνητικού Επιτρόπου.

Ομοίως, με την προτεινόμενη **παράγραφο 8**, διαγράφεται η αναφορά στον Υπουργικό Επίτροπο της παραγράφου 13 του άρθρου 8 (πρώην 9), όπως αναριθμήθηκε με το άρθρο 82 παρ. 1 του ν. 4504/2017, για τους ίδιους λόγους εναρμόνισης με την προτεινόμενη παράγραφο 7.

Περαιτέρω, με την **παράγραφο 9**, για τους αυτούς λόγους που αναφέρονται ανωτέρω ως προς τις προτεινόμενες παραγράφους 7 και 8, λαμβάνεται μέριμνα για διαγραφή της μνείας του Υπουργικού Επιτρόπου από την παράγραφο 14 του άρθρου 8 (πρώην 9) του π.δ. 749/1977, όπως αναριθμήθηκε με το άρθρο 82 παρ. 1 του ν. 4504/2017. Επιπλέον, προτείνεται, για λόγους ασφάλειας δικαίου και κατοχύρωσης της διαφάνειας της διαγωνιστικής διαδικασίας, ο προσδιορισμός συγκεκριμένου χρόνου προ της έναρξης της γραπτής διαδικασίας για την κατάρτιση των θεμάτων από την Εξεταστική Επιτροπή. Έτσι, αντί της φράσης «Ολίγον προ της ενάρξεως της γραπτής δοκιμασίας» ορίζεται ότι «Τριάντα (30) λεπτά προ της έναρξης της γραπτής εξέτασης», η Εξεταστική Επιτροπή καταρτίζει τα θέματα εξέτασης.

Με την προτεινόμενη **παράγραφο 10**, προστίθεται παράγραφος 4 στο άρθρο 9 (πρώην 10) του π.δ. 749/1977, όπως αναριθμήθηκε με το άρθρο 82 παρ. 1 του ν. 4504/2017, και επιχειρείται η αποτελεσματική κάλυψη των κενών οργανικών θέσεων πλοηγών, στις περιπτώσεις και μόνο που υπάρχουν περισσότεροι του ενός επιλαχόντες από τις προκηρυχθείσες θέσεις. Με τον τρόπο αυτό, οι επιλαχόντες καλούνται εντός αυστηρά προσδιορισμένου χρονικού διαστήματος, τριάντα (30) ημερών, για την πλήρωση των κενών προκηρυχθείσων θέσεων, με στόχο την ακώλυτη λειτουργία της Πλοηγικής Υπηρεσίας και τη διασφάλιση της ασφαλούς ναυσιπλοΐας, δεδομένων των αυξημένων αναγκών για ασφαλή πλοήγηση στους ελληνικούς λιμένες.

Με την **παράγραφο 11**, αναδιατυπώνεται το άρθρο 11 (πρώην 12) του π.δ. 749/1977, όπως αυτό αναριθμήθηκε με το άρθρο 82 παρ. 1 του ν. 4504/2017, ώστε να απαλείφεται η μνεία στον Υπουργικό Επίτροπο της Επιτροπής Εξετάσεων, ενώ παράλληλα λαμβάνεται νομοθετική πρωτοβουλία για την εναρμόνιση της περίπτωσης β' του άρθρου 11 με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 20 του Συντάγματος, με την πρόβλεψη δυνατότητας υποβολής ένστασης και αναβαθμολόγησης των εξεταζόμενων μαθημάτων, σε αντίθεση με την προς αντικατάσταση ρύθμιση, η οποία δεν επέτρεπε ούτε ένσταση κατά της βαθμολογίας της Εξεταστικής Επιτροπής ούτε επανεξέταση μαθήματος, σε σύγκρουση με την αρχή της χρηστής διοίκησης και της διαφάνειας.

Τέλος, με την **παράγραφο 12**, καταργούνται παρωχημένες διατάξεις του π.δ. 749/1977, ήτοι: α) η παράγραφος 2 του άρθρου 2 αυτού, η οποία αφορά σε γραφειοκρατικές διαδικασίες ελέγχου του περιεχομένου υπεύθυνων δηλώσεων που αποτελούσαν υποχρεωτικά δικαιολογητικά για την υποβολή υποψηφιότητας και οι οποίες καταργούνται με την προτεινόμενη παράγραφο 2, β) η παράγραφος 2 του άρθρου 3, δεδομένου ότι η διάταξη περί έγγραφης, αιτιολογημένης και ανέκκλητης απόφασης του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας, σε περίπτωση αμφισβητήσεων των προσόντων των υποψηφίων αφενός δεν έχει εφαρμοστεί ποτέ στην πράξη, ώστε να παρέλκει η διατήρησή της στο νομικό κόσμο, αφετέρου θεωρείται ότι συγκρούεται με το άρθρο 20 παρ. 2 του

Συντάγματος, γ) η παράγραφος 6 του άρθρου 8 (πρώην 9), όπως αναριθμήθηκε με το άρθρο 82 παρ. 1 του ν. 4504/2017, δεδομένης της προτεινόμενης ανασύνθεσης της Εξεταστικής Επιτροπής με την προτεινόμενη παράγραφο 5, στην οποία πλέον δεν προβλέπεται η συμμετοχή Αξιωματικών Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. καθώς και Υπουργού Επιτρόπου και δ) το άρθρο 12 (πρώην 13), όπως αναριθμήθηκε με το άρθρο 82 παρ. 1 του ν. 4504/2017, αφού αναφέρεται σε μεταβατικές διατάξεις που αναφέρονται σε προκηρυχθέντες προ έναρξης ισχύος του π.δ. 749/1977 διαγωνισμούς πρόσληψης πλοηγών, ώστε να μην συντρέχει λόγος διατήρησης της εν λόγω διάταξης.

Άρθρο 9 - Τροποποίηση του ν. 4504/2017

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 104 του ν. 4504/2017 (Α' 184), μεταξύ των φορέων που εκπροσωπούνται στα Συμβούλια Χρηστών Λιμένων, περιλαμβάνεται ο Συνήγορος του Καταναλωτή. Ο εν λόγω φορέας δήλωσε εγγράφως ότι υφίστανται ανυπέρβλητα προβλήματα πρακτικής και υπηρεσιακής φύσης, τα οποία καθιστούν αδύνατο να ανταποκριθεί στην πρόσκληση του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής για τον ορισμό εκπροσώπων του στα κατά τόπους Συμβούλια Χρηστών Λιμένων, δεδομένης της απουσίας αποκεντρωμένης δομής του Συνηγόρου του Καταναλωτή στην περιφέρεια, αλλά της αδυναμίας ορισμού προσωπικού στα εν λόγω Συμβούλια ακόμα και για τους εντός του νομού Αττικής λιμένες.

Σύμφωνα δε με τις διατάξεις του άρθρου 13 του ν. 2690/1999 (Α' 45), που αφορούν στη συγκρότηση των συλλογικών οργάνων, για τη νόμιμη συγκρότησή τους, απαιτείται ο ορισμός, με πράξη, όλων των μελών (τακτικών και αναπληρωματικών) που προβλέπει ο νόμος.

Ως εκ τούτου, επιβάλλεται η τροποποίηση της διάταξης του άρθρου 104 του ν. 4504/2017, με την απαλοιφή του εκπροσώπου του Συνηγόρου του Καταναλωτή, προκειμένου να είναι δυνατή η συγκρότηση του Συμβουλίου Χρηστών Λιμένα με τα υπόλοιπα μέλη που αναφέρονται στην υπό τροποποίηση διάταξη.

Άρθρο 10 - Τροποποιήσεις του ν. 4256/2014

Με την παράγραφο 1, επιδιώκεται η προσαρμογή του συστήματος ναύλωσης στις ρυθμίσεις του άρθρου 43 του ν. 4549/2018 (Α' 105), με το οποίο καταργούνται από 1-11-2018 οι διατάξεις της περίπτωσης β' της παρ. 2 του άρθρου 3 του ν. 4256/2014 (Α' 92), όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 94 του ν. 4504/2017 (Α' 184), και της περίπτωσης γ' της παρ. 2 του άρθρου 3 του ν. 4256/2014 (Α' 92).

Οι προς κατάργηση διατάξεις ορίζουν ως ελάχιστη διάρκεια της σύμβασης ναύλωσης (ναυλοσύμφωνο) των επαγγελματικών πλοίων αναψυχής τις δώδεκα ώρες (12) και παρέχουν τη δυνατότητα εκτέλεσης μέχρι και δύο (2) συμ-

βάσεων ολικής ναύλωσης μέσα στο ίδιο εικοσιτετράωρο, οι οποίες όμως προσμετρώνται, για τον υπολογισμό της συμπλήρωσης του ελάχιστου αριθμού ημερών ναύλωσης, ως μία (1) ημέρα ναύλωσης. Λόγω της κατάργησης των ανωτέρω διατάξεων, τα επαγγελματικά πλοία αναψυχής, από 01-11-2018, διενεργούν ναυλώσεις, η διάρκεια των οποίων δεν υπόκειται σε χρονικό περιορισμό, ενώ περιορισμός δεν υφίσταται ομοίως και ως προς τον αριθμό των ναυλώσεων του πλοίου εντός του ίδιου εικοσιτετράωρου. Η κατάργηση των ως άνω διατάξεων καθιστά αναγκαίο τον καθορισμό νέου τρόπου υπολογισμού της διάρκειας των ναυλοσυμφώνων των επαγγελματικών πλοίων αναψυχής, προκειμένου να διαπιστώνεται η συμπλήρωση του ελάχιστου αριθμού ημερών ναύλωσης που τα πλοία αυτά έχουν υποχρέωση να διενεργούν, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4 του ν. 4256/2014.

Με την προτεινόμενη διάταξη, εισάγεται ένας σαφής, ενιαίος και απλός τρόπος υπολογισμού της διάρκειας των ναυλοσυμφώνων και μετατροπής της διάρκειας αυτών σε ημέρες ναύλωσης. Ο νομοθετικός προσδιορισμός του ως άνω τρόπου υπολογισμού δεν επιτρέπει υποκειμενικούς ή προσεγγιστικούς υπολογισμούς και λειτουργεί υπέρ της ασφάλειας δικαίου και της χρηστής διοίκησης, αφού διασφαλίζεται ότι οι επαγγελματίες πλοιοκτήτες ή εφοπλιστές αλλά και οι αρμόδιες Υπηρεσίες (λιμενικές αρχές και άλλες υπηρεσίες του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Υπηρεσίες της Φορολογικής Διοίκησης) θα γνωρίζουν επακριβώς τη μέθοδο υπολογισμού του ελάχιστου αριθμού ημερών ναύλωσης των επαγγελματικών πλοίων αναψυχής. Ως ημερομηνία έναρξης ισχύος της νέας περίπτωσης δδ' ορίζεται αναδρομικά η 1η-11-2018, ημερομηνία κατάργησης της ισχύος των διατάξεων των περιπτώσεων β' και γ' της παρ. 2 του άρθρου 3 του ν. 4256/2014.

Με την **παράγραφο 2**, διασφαλίζεται η απρόσκοπη μετάβαση από το έντυπο σύστημα υπολογισμού του χρόνου ναύλωσης (Ειδικό Έντυπο Πληροφοριακών Στοιχείων Επαγγελματικού Πλοίου Αναψυχής/ Ε.Ε.Π.Σ.Ε.Π.Α.) στο ηλεκτρονικό, μετά την έναρξη λειτουργίας του Μητρώου.

Με τις διατάξεις της περίπτ. ε' της παρ. 8 του άρθρου 15 του ν. 4256/2014, διατηρήθηκε σε ισχύ η απόφαση του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας 3342/3/2003/16-7-2003 «Ειδικό Έντυπο Πληροφοριακών Στοιχείων Επαγγελματικού Πλοίου Αναψυχής» (Β' 1111), μέχρι την έναρξη της λειτουργίας του Μητρώου του άρθρου 2 του ν. 4256/2014, προκειμένου να καταγράφεται συγκεντρωτικά σε ένα έντυπο η διάρκεια των συμβάσεων ναύλωσης (ναυλοσύμφωνα) των επαγγελματικών πλοίων αναψυχής και να υπολογίζεται ασφαλέστερα και ταχύτερα το σύνολο των ημερών ναύλωσης των πλοίων.

Περαιτέρω, η παράταση ισχύος της ως άνω υπουργικής απόφασης και επομένως και του Ε.Ε.Π.Σ.Ε.Π.Α. κρίνεται απαραίτητη και μετά την έναρξη λειτουργίας του Μητρώου, μέχρι την έναρξη ισχύος της κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής που προβλέπεται στην περίπτ. β' της παρ. 2 του άρθρου 7 του ν. 4256/2014, δηλαδή μέ-

χρι την έναρξη λειτουργίας της εφαρμογής για την υποβολή του ναυλοσυμφώνου στις αρμόδιες Αρχές με ηλεκτρονικό τρόπο. Η εφαρμογή αυτή πρόκειται να αντικαταστήσει το Ειδικό Έντυπο Πληροφοριακών Στοιχείων Επαγγελματικού Πλοίου Αναψυχής, δηλαδή την έντυπη συγκεντρωτική καταγραφή των ναυλοσυμφώνων των πλοίων και να επιτρέψει την ηλεκτρονική τους καταγραφή, καθώς και τον υπολογισμό του συνόλου των ημερών ναύλωσης των πλοίων αναψυχής μέσω αυτής.

Δεδομένου ότι η έναρξη λειτουργίας του Μητρώου δεν ταυτίζεται με την έναρξη λειτουργίας της εφαρμογής για την ηλεκτρονική υποβολή του ναυλοσυμφώνου, η κατάργηση του Ε.Ε.Π.Σ.Ε.Π.Α. πριν την έναρξη λειτουργίας της εφαρμογής για το ναυλοσύμφωνο, θα καταστήσει τον υπολογισμό του ελάχιστου αριθμού ημερών ναύλωσης δυσχερή και χρονοβόρο και θα αυξήσει το διοικητικό βάρος. Αντίθετα, με την παράταση ισχύος του εντύπου, μέχρι την έναρξη λειτουργίας της σχετικής εφαρμογής που θα το αντικαταστήσει, διατηρείται ο απλός, ασφαλής και γρήγορος υπολογισμός των ημερών ναύλωσης του πλοίου τόσο για τις αρμόδιες Υπηρεσίες αλλά και για τους πλοιοκτήτες ή εφοπλιστές των επαγγελματικών πλοίων αναψυχής. Παράλληλα, η ως άνω παράταση ισχύος του Ε.Ε.Π.Σ.Ε.Π.Α. είναι απαραίτητη και για λόγους ασφάλειας, διενέργειας ελέγχων και συμμόρφωσης με τις διατάξεις του ν. 4256/2014, δεδομένου ότι στο έντυπο αυτό καταγράφεται και κάθε άλλη κίνηση του πλοίου, εκτός των ναυλώσεων του, όπως επίσης το σύνολο των επιβαίνοντων που το πλοίο φέρει σε κάθε ταξίδι του.

Με την παράγραφο 3, επιδιώκεται η αντικατάσταση της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 8 του ν. 4256/2014 «Τουριστικά πλοία και άλλες διατάξεις» (Α' 92), όπως αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 9 του άρθρου 94 του ν. 4504/2017 (Α' 184), με έναρξη ισχύος από 1η-12-2017.

Η αντικατάσταση αυτή είναι απαραίτητη προς όφελος του θαλασσίου τουρισμού, δεδομένου ότι τα επαγγελματικά σκάφη αναψυχής ολικού μήκους μέχρι και είκοσι τέσσερα (24) μέτρα είναι στην πλειονότητά τους ιστιοφόρα πλοία και κυβερνώνται από πρόσωπα που κατέχουν διπλώματα Σχολών Ιστιοπλοΐας Ναυτικών Ομίλων ή Ναυταθλητικών Σωματείων.

Σε κάθε περίπτωση, οι κυβερνήτες των ως άνω πλοίων πρέπει να διαθέτουν τα προσόντα, όπως αυτά καθορίζονται με τις διατάξεις της απόφασης του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας 3342/02/2004/21-01-2004 «Καθορισμός προσόντων Κυβερνήτη Επαγγελματικού Πλοίου Αναψυχής» (Β' 478), όπως τροποποιήθηκε με την όμοια απόφαση του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας 3342/13/2004/20-08-2004 «Τροποποίηση της υπ' αριθμ. 3342/02/2004/21.1.2004 απόφασης του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας «Καθορισμός προσόντων Κυβερνήτη Επαγγελματικού Πλοίου Αναψυχής» (Β' 1330), ώστε αφενός να διευκολύνεται ο θαλάσσιος τουρισμός της χώρας αφετέρου να μην τίθενται σε κίνδυνο η ασφάλεια της ναυσιπλοΐας και της ανθρώπινης ζωής στη θάλασσα.

Με τις παραγράφους 4-6, επιδιώκεται η συνέχιση της λειτουργίας του Οίκου Ναύτου και του Γραφείου Ευρέσεως Ναυτικής Εργασίας, ως αυτοτελών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου.

Με τον τρόπο αυτό, διασφαλίζεται η εξειδικευμένη και αποτελεσματικότερη λειτουργία των φορέων αυτών, όπως επιτάσσουν οι σύγχρονες ανάγκες για την προαγωγή της απασχόλησης, της ενίσχυσης της προστασίας των δικαιωμάτων των ναυτικών, σε συνδυασμό με την εύρυθμη δραστηριοποίηση των υπό ελληνική σημαία πλοίων, και σε εναρμόνιση με τις οικείες απαιτήσεις διεθνών συμβάσεων αναφορικά με τη μεσολάβηση προς εύρεση εργασίας ναυτικών.

Άρθρο 11 - Τροποποίηση της παρ. 22 του άρθρου 6 του ν. 2160/1993

Οι ανάγκες τουριστικής ανάπτυξης των παραμεθορίων περιοχών καθιστά απαραίτητη την παροχή δυνατότητας να κατασκευάζονται ράμπες πρόσβασης μικρών σκαφών στη θάλασσα, με τους όρους του τελευταίου εδαφίου της παρ. 22 του άρθρου 6 του ν. 2160/1993 (Α' 118), κάτω από συγκεκριμένες προϋποθέσεις που λαμβάνουν υπόψη την ιδιαίτερη σημασία που έχουν οι περιοχές αυτές.

Για το λόγο αυτό, η σύμφωνη γνώμη της οικείας λιμενικής αρχής αντικαθίσταται με τη σύμφωνη γνώμη του Γενικού Επιτελείου Ναυτικού και του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής.

Κεφάλαιο Β' - Διατάξεις αρμοδιότητας Γενικής Γραμματείας Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής

Άρθρο 12 - Επέκταση αρμοδιοτήτων της Γενικής Γραμματείας Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής

Η Γενική Γραμματεία Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής (Γ.Γ.ΑΙ.Ν.Π.) αποτελεί καθολικό θεσμικό διάδοχο του Υπουργείου Αιγαίου που ιδρύθηκε το 1985, με σύμφωνη γνώμη όλων των τότε Κομμάτων του Ελληνικού Κοινοβουλίου. Ως χωρικό πεδίο δικαιοδοσίας της Γενικής Γραμματείας Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής, ορίσθηκαν τα νησιά των νομών Λέσβου, Χίου, Σάμου, Κυκλαδών και Δωδεκανήσου και έδρα της η Μυτιλήνη.

Οι αρμοδιότητες της Γ.Γ.ΑΙ.Ν.Π. καθορίσθηκαν αρχικά με το π.δ. 1/1986 (Α' 1), το οποίο συμπληρώθηκε και τροποποιήθηκε με το π.δ. 294/1986 (Α' 130) και το π.δ. 326/2000 (Α' 267). Περαιτέρω, με τις διατάξεις των άρθρων 32 και 33 του ν. 4150/2013 (Α' 102), προβλέπονται αρμοδιότητες άσκησης νησιωτικής πολιτικής για όλα τα νησιά της Επικράτειας. Οι αρμοδιότητες αυτές προ-

βλέφθηκαν και στο νέο οργανισμό της Γενικής Γραμματείας Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, βάσει της παραγράφου 3 του άρθρου 68 του π.δ. 13/2018 (Α' 26), βάσει του οποίας ως χώρος ευθύνης ορίζονται τα νησιά που προβλέπονται στο άρθρο 1 του π.δ. 1/1986.

Με την **παράγραφο 1**, επιδιώκεται η επέκταση της χωρικής δικαιοδοσίας της Γενικής Γραμματείας Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής, στο σύνολο των νησιών της Ελληνικής Επικράτειας, πλην των νήσων Κρήτης, Εύβοιας και Λευκάδας. Στόχος της νομοθετικής αυτής πρωτοβουλίας είναι η αποτελεσματική συμβολή της Γ.Γ.ΑΙ.Ν.Π. στην επίλυση των ποικίλων προβλημάτων που αντιμετωπίζουν τα ελληνικά νησιά.

Με την **παράγραφο 2**, σημειώνεται ότι η επιδιωκόμενη επέκταση της χωρικής δικαιοδοσίας της Γ.Γ.ΑΙ.Ν.Π. γίνεται σταδιακά και εντός δύο (2) μηνών από τη θέση σε ισχύ της προτεινόμενης διάταξης, προκειμένου να παρασχεθεί επαρκές χρονικό διάστημα προσαρμογής της Γ.Γ.ΑΙ.Ν.Π. σε οργανωτικό επίπεδο.

Τέλος, με την **παράγραφο 3**, για λόγους καλής νομοθέτησης, καταργείται το άρθρο 1 του π.δ. 1/1986 (Α' 1), το οποίο ανέφερε ότι στην αρμοδιότητα του πρώην Υπουργείου Αιγαίου, το οποίο διαδέχθηκε η Γενική Γραμματεία Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής, «υπάγονται οι Νομοί Λέσβου, Χίου, Σάμου, Δωδεκανήσου και Κυκλαδών.».

Άρθρο 13 - Μεταφορά πόσιμου νερού σε νησιά

Με την **παράγραφο 1**, θεσμοθετείται το απαιτούμενο πλαίσιο, προκειμένου να πραγματοποιείται απρόσκοπτα η παράδοση και μεταφορά πόσιμου νερού σε νησιά στο πεδίο χωρικής αρμοδιότητας της Γενικής Γραμματείας Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής, με πλωτά μέσα του Πολεμικού Ναυτικού.

Επιπρόσθετα, με τις **παραγράφους 2 και 3**, ρυθμίζονται οι υποχρεώσεις της Γενικής Γραμματείας Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής αναφορικά με υφιστάμενες εκκρεμείς δαπάνες, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν το χρονικό διάστημα 2010 - 2018.

Κεφάλαιο Γ' - Διατάξεις Δημόσιας Ναυτικής Εκπαίδευσης

Άρθρο 14 - Τροποποιήσεις του ν. 2638/1998

Με το προτεινόμενο άρθρο, αναβαθμίζεται και εκσυγχρονίζεται, βάσει των σύγχρονων εκπαιδευτικών προτύπων, το θεσμικό πλαίσιο των Ακαδημιών Εμπορικού Ναυτικού (Α.Ε.Ν.) και αντιμετωπίζονται χρόνια προβλήματα και δυσλειτουργίες που συντελούσαν στην υποβάθμιση του εκπαιδευτικού τους

έργου. Παράλληλα, ικανοποιούνται αιτήματα φορέων και συνδικαλιστικών οργανώσεων της ναυτιλιακής κοινότητας, καθώς και σπουδαστών των Α.Ε.Ν., τα οποία συμβάλλουν στη βελτίωση της λειτουργίας των εν λόγω Ακαδημιών.

Μεταξύ άλλων, ρυθμίζονται θέματα που έχουν σχέση με την εξομοίωση των διπλωμάτων εμπορικού ναυτικού με το πτυχίο των Α.Ε.Ι. Τεχνολογικού Τομέα (**παράγραφος 1**). Επιπλέον, αναβαθμίζεται η συνεργασία των Α.Ε.Ν. με Α.Ε.Ι. Πανεπιστημιακού ή Τεχνολογικού Τομέα όσον αφορά στην οργάνωση μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών και προγραμμάτων επιμόρφωσης σε τομείς ενδιαφέροντος της εμπορικής ναυτιλίας (**παράγραφος 2**).

Στην **παράγραφο 3** λαμβάνεται μέριμνα για κατάργηση αρμοδιοτήτων του διοικητή των Α.Ε.Ν. αναφορικά με την παροχή γνώμης προς τον Υπουργό επί της πρότασης ορισμού διευθυντή της Σχολής, καθώς και αναφορικά με τη σύνταξη εκθέσεων υπηρεσιακής ικανότητας για τα μέλη Ε.Π. και Ε.Τ.Π.

Περαιτέρω, ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με τη διοικητική λειτουργία των Α.Ε.Ν. και συγκεκριμένα εκσυγχρονίζονται τα όργανα διοίκησης της Σχολής (**παράγραφος 4**), ενώ παράλληλα διαφοροποιούνται τα όργανα των οποίων προϊσταται ο διευθυντής της Σχολής (**παράγραφος 5**). Επίσης, ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα του εκπαιδευτικού προσωπικού, όπως ενδεικτικά η υποχρέωση του διοικητή της Σχολής να συντάσσει εκθέσεις υπηρεσιακής ικανότητας για τα μέλη Ε.Π. και Ε.Τ.Π. στο τέλος κάθε ακαδημαϊκού έτους (**παράγραφος 6**).

Παράλληλα, με την **παράγραφο 7**, αναμορφώνεται ο τρόπος ορισμού του διευθυντή των Α.Ε.Ν., για λόγους απλοποίησης και αποφυγής τυχόν καθυστερήσεων, παρέχοντας τη δυνατότητα υποβολής υποψηφιότητας για τη συμμετοχή στη διαδικασία ορισμού και διευρύνοντας τον κύκλο υποψηφίων, αφού πλέον περιλαμβάνονται και αναπληρωτές καθηγητές ή εκπαιδευτικοί άλλων ειδικοτήτων, ώστε να μην παρουσιάζονται εκπαιδευτικά κενά στην εκτέλεση του εκπαιδευτικού έργου.

Με την **παράγραφο 8**, παρέχεται η δυνατότητα στα μέλη του εκπαιδευτικού προσωπικού των Α.Ε.Ν. να απασχολούνται εκτός υπηρεσίας σε εφαρμογές του επιστημονικού τους κλάδου, συμβατές όμως με τα εκπαιδευτικά τους καθήκοντα και την επιστημονική τους εξειδίκευση, υπό τους όρους που προβλέπονται στις περιπτώσεις α'-η', σε αντίθεση με το παρελθόν που δεν επιτρεπόταν η άσκηση άλλης επαγγελματικής δραστηριότητας εκτός Α.Ε.Ν., με στόχο την προσέλκυση εκπαιδευτικού προσωπικού, εφόσον ασφαλώς δεν παρακωλύεται το εκπαιδευτικό έργο αυτών. Για το λόγο αυτό, προβλέπεται η χορήγηση άδειας για την εκτός υπηρεσίας απασχόληση για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, με απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και σύμφωνη γνώμη του Εκπαιδευτικού Συμβουλίου της Σχολής στην οποία παρέχεται εκπαιδευτικό έργο.

Περαιτέρω, με την **παράγραφο 9**, προβλέπονται κωλύματα άσκησης παράλληλων δραστηριοτήτων του εκπαιδευτικού προσωπικού στον ιδιωτικό ή Δημόσιο τομέα, με στόχο την ομαλή παροχή εκπαιδευτικού έργου στις Α.Ε.Ν. και την αποφυγή φαινομένων σύγκρουσης συμφερόντων.

Η **παράγραφος 10** λαμβάνει μέριμνα για την παροχή δυνατότητας λήψης εκπαιδευτικής ή επιστημονικής άδειας του εκπαιδευτικού προσωπικού, με στόχο την ενίσχυση και την ανανέωση των γνώσεών του, προβλέποντας επιπροσθέτως τη δυνατότητα απασχόλησης ή συμμετοχής σε δράσεις και επιστημονικών φορέων, αλλά και τη δυνατότητα ναυτολόγησης σε πλοίο αναφορικά με μέλη του εκπαιδευτικού προσωπικού ναυτικών μαθημάτων.

Με την **παράγραφο 11**, επιδιώκεται η ενίσχυση του χρονικού διαστήματος λήψης εκπαιδευτικής άδειας που χορηγείται στο εκπαιδευτικό προσωπικό καθώς και του χρόνου που δίδεται εκπαιδευτική άδεια για ναυτολόγηση σε πλοίο, ρυθμίζοντας παράλληλα ζητήματα αξιοποίησης του εκπαιδευτικού προσωπικού από τις Α.Ε.Ν., μετά τη λήξη της εκπαιδευτικής άδειας. Έτσι, ρητά προβλέπεται ότι ο εκπαιδευτικός υποχρεούται να υπηρετήσει στη Σχολή για διπλάσιο χρονικό διάστημα μετά τη λήξη της εκπαιδευτικής ή επιστημονικής άδειας, ενώ, σε διαφορετική περίπτωση, υποχρεούται σε καταβολή στο Δημόσιο ποσού ίσου με τις αποδοχές του χρόνου που υποχρεούται να υπηρετήσει, με στόχο την αποφυγή φαινόμενων αποχωρήσεων εκπαιδευτικού προσωπικού, που παρακωλύουν το παρεχόμενο εκπαιδευτικό έργο.

Με την **παράγραφο 12**, καταργούνται οι παράγραφοι 3 και 4 του άρθρου 16 του ν. 2638/1998, που αναφέρονται στη χορήγηση εκπαιδευτικής άδειας στα μέλη του Ε.Π. ναυτικών μαθημάτων και στην υποχρέωσή τους για επιστροφή και υπηρέτηση στη Σχολή μετά το πέρας της εκπαιδευτικής άδειας, δεδομένου ότι η προτεινόμενη παράγραφος 10 ρυθμίζει τα ζητήματα αυτά συνολικά για το σύνολο του εκπαιδευτικού προσωπικού.

Η **παράγραφος 13** επεκτείνει την υποχρέωση του εκπαιδευτικού προσωπικού που τελεί σε εκπαιδευτική άδεια να υποβάλει ανά τακτά χρονικά διαστήματα αναφορά για την αξιοποίησή της και στην περίπτωση της επιστημονικής άδειας. Μάλιστα, η αναφορά αυτή πλέον προβλέπεται να υποβάλλεται όχι στο Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής αλλά στο Εκπαιδευτικό Συμβούλιο της Σχολής, ενώ προσδιορίζεται και το αρμόδιο όργανο για την ανάκληση της άδειας, σε περίπτωση μη υποβολής αναφοράς ή μη διαπίστωσης προόδου. Με τον τρόπο αυτό, παρέχονται τα εχέγγυα ουσιαστικής αξιολόγησης της επιστημονικής προόδου του εκπαιδευτικού προσωπικού κατά τη διάρκεια της επιστημονικής ή εκπαιδευτικής άδειας, μέσω του Εκπαιδευτικού Συμβουλίου της Σχολής.

Με την **παράγραφο 14**, επικαιροποιούνται τα αρμόδια όργανα για τη χορήγηση της εκπαιδευτικής άδειας, ενώ καταργείται η πρόβλεψη για έκδοση υπουργικής απόφασης, με την οποία καθορίζονταν ειδικότερα τα θέματα που

έχουν σχέση με τη χορήγηση της εκπαιδευτικής άδειας, τον έλεγχο της ορθής τήρησης και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια. Η διάταξη αυτή αποβλέπει στην ενιαία αντιμετώπιση των περιπτώσεων χορήγησης εκπαιδευτικής άδειας καθώς και στην κατάργηση περιττών και αναχρονιστικών κανονιστικών προβλέψεων.

Με την παράγραφο 15, εκσυγχρονίζεται το διδακτικό έργο των Α.Ε.Ν., ώστε να διασφαλίζεται η αντιστοίχιση με πιστωτικές μονάδες.

Με την παράγραφο 16, ρυθμίζονται ζητήματα διάρκειας του ακαδημαϊκού έτους, ενώ ορίζεται ρητά ότι τα θαλάσσια εκπαιδευτικά εξάμηνα πραγματοποιούνται επί του πλοίου.

Με την παράγραφο 17, εναρμονίζονται οι κείμενες διατάξεις του ν. 2638/1998 με τις αλλαγές που αφορούν στα όργανα διοίκησης των Α.Ε.Ν. με την προτεινόμενη παράγραφο 4.

Με την παράγραφο 18, ορίζεται ότι στις Α.Ε.Ν. μπορούν να εκτελούνται, με απόφαση του Συμβουλίου Α.Ε.Ν., κατόπιν έγκρισης του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, προγράμματα εφαρμογής και ανάπτυξης της ναυτικής τεχνολογίας, ώστε να λαμβάνεται υπόψη η επιστημονική θέση της Α.Ε.Ν. για την εκτέλεση τέτοιων προγραμμάτων. Επίσης, στο εδάφιο δεύτερο της παραγράφου 3 του άρθρου 23 διορθώνεται νομοτεχνικά η σχετική πρόβλεψη, ώστε να καθίσταται σαφές ποιο είναι το αποφασιστικό όργανο, ήτοι ο Υπουργός Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής.

Σημειώνεται ότι οι ως άνω αλλαγές του νομοθετικού πλαισίου οδηγούν σε νέο, σύγχρονο Κανονισμό Σπουδών και Εσωτερικό Κανονισμό των Α.Ε.Ν., μετά από είκοσι (20) έτη θεσμικής στασιμότητας. Ως εκ τούτου, η προωθούμενη νομοθετική πρωτοβουλία είναι απαραίτητη και επείγουσα, προκειμένου να καταστεί δυνατή η εφαρμογή των νέων Κανονισμών Σπουδών από το επόμενο ακαδημαϊκό έτος (2018-2019).

Άρθρο 15 - Τροποποιήσεις του ν. 3450/2006

Με την προτεινόμενη διάταξη, επέρχονται βελτιώσεις και αναμόρφωση στο ν. 3450/2006 «Αναβάθμιση και αναδιάρθρωση της ναυτικής εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις» (Α' 64) ως προς το Ειδικό Διδακτικό Προσωπικό (Ε.ΔΙ.Π.), του οποίου αναβαθμίζονται τα προσόντα, με στόχο την ενίσχυση της θεωρητικής και εργαστηριακής-πρακτικής εκπαίδευσης των σπουδαστών των Α.Ε.Ν.

Συγκεκριμένα, στην **παράγραφο 1**, προσδιορίζεται το εκπαιδευτικό έργο των μελών του Ε.ΔΙ.Π., το οποίο παύει να συνίσταται μόνο στη διδασκαλία φυσικής αγωγής στους σπουδαστές των Α.Ε.Ν. και επεκτείνεται στην επιτέλεση εργαστηριακού-εφαρμοσμένου διδακτικού έργου (διεξαγωγή εργαστηριακών ασκήσεων/ πρακτικών ασκήσεων, επίβλεψη πτυχιακών ή άλλων εργασιών).

Με την παράγραφο 2, ενισχύονται τα απαιτούμενα προσόντα για την κάλυψη της θέσης Ε.ΔΙ.Π., αφού δεν περιορίζονται σε πτυχίο Α.Ε.Ι. φυσικής αγωγής, αλλά συνίστανται και σε οποιοδήποτε πτυχίο Α.Ε.Ι. ή Α.Ε.Ν., καθώς και σε μεταπτυχιακό ή διδακτορικό τίτλο σπουδών συναφή με την ειδικότητα της θέσης Ε.ΔΙ.Π. Δεδομένης της υποχρεωτικής απαίτησης για μεταπτυχιακό ή διδακτορικό τίτλο για την κάλυψη θέσης Ε.ΔΙ.Π., με την παράγραφο 3, οι αναγνωρισμένοι μεταπτυχιακοί τίτλοι δεν συμπεριλαμβάνονται στο πεδίο των στοιχείων που συνεκτιμώνται για τους υποψηφίους Ε.ΔΙ.Π.

Η παράγραφος 4 εισάγει μεταβατικές διατάξεις για τα μέλη Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Π. που υπηρετούν στις Α.Ε.Ν. κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου. Συγκεκριμένα, για την πρώτη κατηγορία εκπαιδευτικού προσωπικού προβλέπεται η διατήρηση της θέσης τους, ενώ για τη δεύτερη κατηγορία προβλέπεται η δυνατότητα υποβολής αίτησης εντός τριών (3) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος για τη μετατροπή της θέσης τους σε θέση Ε.ΔΙ.Π., εφόσον κατέχουν τα προσόντα της παραγράφου 3 του άρθρου 8 του ν. 3450/2006.

Τέλος, με την παράγραφο 5, καταργείται η παράγραφος 8 του άρθρου 11 του ν. 3450/2006, που προέβλεπε την έκδοση κανονιστικής πράξης για τον καθορισμό των προϋποθέσεων για την εκτός υπηρεσίας απασχόληση μελών του Ε.Π., αμειβόμενης ή μη, σε εφαρμογές του επαγγελματικού τους κλάδου, συναφείς με τα εκπαιδευτικά τους καθήκοντα.

Άρθρο 16 - Ρυθμίσεις Κ.Ε.Σ.Ε.Ν./Π.-Μ. Μακεδονίας

Προτείνεται η εν λόγω ρύθμιση, δεδομένου ότι η δημοσίευση νέου εκσυγχρονισμένου προεδρικού διατάγματος οργάνωσης και λειτουργίας των Κέντρων Επιμόρφωσης Στελεχών Εμπορικού Ναυτικού/Πλοιαρχων-Μηχανικών (Κ.Ε.Σ.Ε.Ν./Π.-Μ.) απαιτεί μεγάλο χρονικό διάστημα.

Σημειώνεται δε επ' αυτού ότι είναι επιτακτική ανάγκη η άμεση λειτουργία των Κ.Ε.Σ.Ε.Ν./Π.-Μ. Μακεδονίας, προκειμένου να εξυπηρετηθούν απρόσκοπτα οι Έλληνες ναυτικοί, δεδομένου ότι δεν θα ισχύει πλέον η επί έτη διαπιστωμένη αναμονή πολύμηνης εγγραφής τους στα Κ.Ε.Σ.Ε.Ν./Π.-Μ. με έδρα τον Άγιο Ιωάννη Ρέντη, λόγω μεγάλου πλήθους υποψηφίων.

Επίσης, προβλέπεται μεταβατική διάταξη, μέχρι την πλήρωση των οργανικών θέσεων εκπαιδευτικού προσωπικού με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου (Ι.Δ.Α.Χ.) και τη συγκρότηση και λειτουργία των αρμόδιων συλλογικών οργάνων των Κέντρων Επιμόρφωσης Στελεχών Εμπορικού Ναυτικού (Κ.Ε.Σ.Ε.Ν.) Μακεδονίας.

Κεφάλαιο Δ' - Ρυθμίζεις Λιμενικής Αστυνομίας

Άρθρο 17 - Τροποποιήσεις του π.δ. 31/2018

Με τη διάταξη της **παραγράφου 1**, προτείνεται η απεμπλοκή της επιτροπής εξετάσεων υποψηφίων ναυαγοσωστών προς απόκτηση άδειας ναυαγοσώστη από τη διαδικασία χορήγησης βεβαίωσης συνδρομής νομίμων προϋποθέσεων για τη λειτουργία σχολής ναυαγοσωστικής εκπαίδευσης, δεδομένου ότι ο έλεγχος των δικαιολογητικών που αποδεικνύουν τη συνδρομή των προϋποθέσεων άσκησης του συγκεκριμένου επαγγέλματος δεν απαιτεί εξειδικευμένες γνώσεις και εμπειρία (ιατρική, αθλητική, κ.λπ.) και, ως εκ τούτου, δύναται να διενεργείται από τη λιμενική αρχή.

Με τη διάταξη της **παραγράφου 2**, ορίζεται ότι, μεταξύ άλλων αντικειμένων, στα οποία οφείλει υποψήφιος να επιτύχει στις θεωρητικές εξετάσεις ως προαπαιτούμενο της χορήγησης της άδειας ναυαγοσώστη, περιλαμβάνεται αυτό της καρδιοπνευμονικής αναζωογόνησης (Μέθοδος ΚΑΡ.Π.Α.), που αποβλέπει στη δυνατότητα παροχής πρώτων βοηθειών στους λουόμενους, στο πλαίσιο της προστασίας της ανθρώπινης ζωής.

Με την **παράγραφο 3**, προτείνεται η μη διενέργεια εξετάσεων υποψηφίων ναυαγοσωστών κατά τους μήνες Ιούλιο και Αύγουστο, διότι από την εφαρμογή της σχετικής διάταξης προέκυψε ότι, κατά τους μήνες αυτούς, δεν είναι δυνατή η συμμετοχή εκπροσώπων ειδικότητας φυσικής αγωγής στην επιτροπή εξετάσεων υποψηφίων ναυαγοσωστών.

Με την **παράγραφο 4**, προτείνεται η συμμετοχή στην επιτροπή εξετάσεων υποψηφίων ναυαγοσωστών ενός (1) εκπροσώπου ειδικότητας φυσικής αγωγής της αρμόδιας Περιφερειακής Διεύθυνσης Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, διότι από την εφαρμογή της σχετικής διάταξης προέκυψε ότι το συγκεκριμένο μέλος της επιτροπής δεν προέρχεται και δεν ορίζεται πλέον από την Περιφέρεια.

Με την **παράγραφο 5**, προτείνεται η κατάργηση της περίπτωσης α' της παραγράφου 2 του άρθρου 6 του π.δ. 31/2018 (Α' 61), ως συνέπεια της προτεινόμενης παραγράφου 1.

Με την **παράγραφο 6**, προτείνεται η εξαίρεση των διοργανωτών ναυταθλητικών αγώνων από την υποχρέωση ναυαγοσωστικής κάλυψης αυτών, δεδομένου ότι η διενέργεια ναυταθλητικών αγώνων διέπεται από ειδικές διατάξεις (ν. 2725/1999, Α' 121), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, όπου προβλέπονται οι όροι και οι προϋποθέσεις διεξαγωγής αυτών. Επιπροσθέτως, προτείνεται η ανάθεση της ναυαγοσωστικής κάλυψης των λοιπών εκδηλώσεων σε νομίμως λειτουργούσες σχολές ναυαγοσωστικής εκπαίδευσης, οι ο-

ποίες να αναλαμβάνουν την ευθύνη για την πλήρη ναυαγοσωστική κάλυψη των προαναφερόμενων εκδηλώσεων.

Άρθρο 18 - Τροποποιήσεις του Γενικού Κανονισμού Λιμένος αριθ. 20/1999

Τα θέματα εκμίσθωσης των θαλασσίων μέσων αναψυχής ρυθμίζονταν, μεταξύ άλλων, με τις διατάξεις της απόφασης του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας 3131.1/03/99/1999 «Έγκριση του Γενικού Κανονισμού Λιμένα με αριθ. 20 "Ταχύπλοα (ταχυκίνητα) σκάφη και λοιπά θαλάσσια μέσα αναψυχής» (Β' 444-Διόρθ. Σφάλμ. στο ΦΕΚ 1243) (Γενικός Κανονισμός Λιμένα αριθ. 20/1999). Ο εν λόγω Κανονισμός τροποποιήθηκε με την αριθ. 2133.1/39328/2018/23-05-2018 απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής (Β' 1929).

Δυνάμει της παραγράφου 2 του άρθρου 22 του Κανονισμού (Β' 1929/2018), «3. Για λόγους προστασίας των λουσμένων, ασφάλειας της ναυσιπλοΐας, αποφυγής οποιασδήποτε μορφής ατυχημάτων, αλλά και για λόγους αποφυγής προστριβών μεταξύ των εκμίσθωτών, η απόσταση μεταξύ των θέσεων ή των σημείων εκμίσθωσης απαγορεύεται να είναι μικρότερη αυτής των τριακοσίων (300) μέτρων.». Εξάλλου, βάσει της παραγράφου 2 του άρθρου 36 του ιδίου Κανονισμού, «2. Η διάταξη της παραγράφου 3 του άρθρου 22 δεν έχει εφαρμογή για τους ήδη κατόχους αδειών εκμίσθωσης θαλασσίων μέσων αναψυχής, εφόσον οι άδειες αυτές είχαν, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του προϊσχύοντος Γενικού Κανονισμού Λιμένων, μέχρι την ημερομηνία δημοσίευσης του ΓΛΚ αριθμ. 20 (Β' 444/1999), όπως ίσχυε πριν την παρούσα τροποποίηση και δεν έχουν ανακληθεί μέχρι την ημερομηνία αυτή. Στην περίπτωση εκείνη, που ο ενδιαφερόμενος για οποιοδήποτε λόγο δεν υποβάλλει έγκαιρα αίτηση για την ανανέωση της άδειας εκμίσθωσης, η άδεια παύει να ισχύει.».

Δεδομένων των ανωτέρω, περιορίζεται η δυνατότητα μεταβίβασης των αδειών θαλασσίων μέσων αναψυχής μετά τη δημοσίευση του ΓΛΚ αριθ. 20/1999, όπως ισχύει μετά την τροποποίηση του 2018, ώστε οι σχετικές άδειες να καθίστανται αμεταβίβαστες, σε ευθεία σύγκρουση με την κατοχυρωμένη συνταγματικά αρχή της αναλογικότητας, της αρχής της προστατευόμενης εμπιστοσύνης του διοικουμένου και κατά παράβαση των άρθρων 5 παρ. 1 και 17 παρ. 1 του Συντάγματος.

Προκειμένου να εκλείψουν οι συγκρουόμενοι με το Σύνταγμα περιορισμοί στην άσκηση της εν λόγω επαγγελματικής δραστηριότητας, προτείνεται η συμπλήρωση του Γενικού Κανονισμού Λιμένα, με παροχή δυνατότητας της άπαξ μεταβίβασης άδειας θαλασσίων μέσων αναψυχής, σε περίπτωση εν ζωή μεταβίβασης ή αιτία θανάτου κληρονομικής διαδοχής, από γονέα σε τέκνο, εφόσον συντρέχουν στο πρόσωπό του οι προϋποθέσεις του άρθρου 23 του ΓΛΚ, χωρίς τον περιορισμό της παρ. 3 του άρθρου 22 αυτού.

Άρθρο 19 - Καθιέρωση Εθνικής Ημέρας Πρόληψης Θαλάσσιων Ατυχημάτων και Πνιγμών

Καθιερώνεται Εθνική Ημέρα Πρόληψης Θαλάσσιων Ατυχημάτων και Πνιγμών, καθώς η Ελλάδα αποτελεί κατεξοχήν νησιωτική Χώρα που βρέχεται πανταχόθεν από νερό. Ο ετερόκλητος και πολυπληθής τουρισμός που επισκέπτεται κάθε χρόνο την Ελλάδα, σε συνδυασμό με τα πολυάριθμα δυστυχήματα στο νερό, επιβάλλουν την ευαισθητοποίηση και την ενδυνάμωση των μέτρων πρόληψης των θαλάσσιων ατυχημάτων, τόσο σε νομοθετικό όσο και σε πρακτικό και καθημερινό επίπεδο.

Εξάλλου, η λήψη μέτρων πρόληψης, πέρα από τον καταρχάς ουσιαστικό της στόχο, συντείνει και στην αύξηση των τουριστικών εισροών στη Χώρα, καθώς ο επισκέπτης νοιώθει ασφαλής, όταν γνωρίζει ότι η Πολιτεία λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα, προς αποφυγή ατυχημάτων.

Άρθρο 20 - Διαγραφή μικρών σκαφών - Αντικατάσταση νομιμοποιητικών εγγράφων εκδοθέντων από το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής

Με την προτεινόμενη ρύθμιση, επεκτείνεται η ευνοϊκή ρύθμιση του άρθρου 14 της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Έκτακτα μέτρα για τη στήριξη των πληγέντων και την αποκατάσταση ζημιών από τις πυρκαγιές που έπληξαν περιοχές της Περιφέρειας Αττικής στις 23 και 24 Ιουλίου 2018» (Α' 138), με την οποία ρυθμίζεται η ανέξοδη και άνευ προσκόμισης δικαιολογητικών διαγραφή οχημάτων που καταστράφηκαν στις πυρκαγιές της 23ης και 24ης Ιουλίου 2018, και στα μικρά σκάφη, καθώς και στα νομιμοποιητικά έγγραφα που αφορούν σε αυτά.

Η ανάγκη νομοθετικής ρύθμισης του θέματος προκύπτει από την εμφανή αναλογία συνθηκών μεταξύ της καταστροφής οχημάτων και της καταστροφής σκαφών, συνεπεία των πυρκαγιών και την εφαρμογή των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της επιείκειας, οι οποίες επιτάσσουν τη συμπερίληψη στις ανωτέρω ευνοϊκές νομοθετικές προβλέψεις των περιπτώσεων καταστροφής μικρών σκαφών και νομιμοποιητικών εγγράφων που αφορούν σε μικρά σκάφη.

Παράλληλα, οι αρχές της επιείκειας και της ίσης μεταχείρισης επιτάσσουν ανάλογη ευνοϊκή μεταχείριση και στις περιπτώσεις αντικατάστασης συναφών νομιμοποιητικών εγγράφων, πιστοποιητικών, λοιπών ναυτιλιακών εγγράφων και αδειών που εκδίδονται από τις υπηρεσίες του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και καταστράφηκαν στις εν λόγω πυρκαγιές.

Κεφάλαιο Ε' - Διατάξεις ναυτικής εργασίας

Άρθρο 21 - Τροποποιήσεις του Κώδικα Δημοσίου Ναυτικού Δικαίου

Με την παράγραφο 1, επιδιώκεται η αποτελεσματικότερη ρύθμιση των θεμάτων που ανακύπτουν προς ανασύσταση του ναυτολογίου του πλοίου, σε περίπτωση απώλειας αυτού, δεδομένης της ιδιαίτερης σημασίας του ως ναυτιλιακού εγγράφου, καθόσον σε αυτό εγγράφονται τα δια συμβάσεως ναυτικής εργασίας συνδεόμενα μέλη του πληρώματος του πλοίου, που συγκροτεί ο πλοϊαρχος, του ιδίου συμπεριλαμβανομένου, λαμβάνοντας υπόψη τις οδηγίες του πλοιοκτήτη ή του εφοπλιστή, και καταχωρίζονται οι οικείες μεταβολές των ναυτολογήσεων και ο πίνακας της οργανικής συνθέσεως του πλοίου. Στο πλαίσιο αυτό, παρέχεται η απαραίτητη εξουσιοδότηση, προκειμένου να καθορισθούν οι σχετικοί όροι και οι απαραίτητες διαδικασίες, ώστε να διασφαλίζεται κατ' εύρυθμο τρόπο η διακρίβωση των έννομων σχέσεων που συνδέουν τα ενδιαφερόμενα μέρη μεταξύ τους και μεταξύ αυτών και της διοίκησης. Παράλληλα, επιβάλλονται οι ανάλογες διοικητικές κυρώσεις - πρόστιμο του άρθρου 45 του Κώδικα Δημοσίου Ναυτικού Δικαίου, που φέρουν χαρακτήρα τόσο κατασταλτικό όσο και προληπτικό, ώστε να περιορισθούν φαινόμενα αδικαιολόγητης μη παροχής της απαραίτητης συνδρομής των εμπλεκομένων μερών για την ανασύσταση και να προστατευθούν οι εκ του ναυτολογίου απορρέουσες δημόσιες ή/ και ιδιωτικές αξιώσεις.

Με την παράγραφο 2, επεκτείνεται η εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 7 του Κανονισμού για την εφαρμογή απαιτήσεων της Σύμβασης Ναυτικής Εργασίας, 2006 της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας, ο οποίος εγκρίθηκε με την κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας και Ναυτιλίας και Αιγαίου αριθμ. 3522.2/08/2013 «Κανονισμός για την εφαρμογή των απαιτήσεων της Σύμβασης Ναυτικής Εργασίας, 2006 της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας» (Β' 1671), και εφαρμόζονται και σε ναυτικούς πλοίους κατά την έννοια του άρθρου 3 του Κώδικα Δημοσίου Ναυτικού Δικαίου, με σκοπό να διασφαλισθεί ότι οι ναυτικοί που απασχολούνται με σχέση ναυτικής εργασίας στα πλοία αυτά να αμείβονται τακτικώς και πλήρως στους τραπεζικούς λογαριασμούς αυτών στους οποίους είναι δικαιούχοι, σύμφωνα με τους όρους και προϋποθέσεις του παραπάνω Κανονισμού, ώστε να καταστεί αποτελεσματικότερος ο έλεγχος και να περιορισθούν φαινόμενα μη καταβολής αποδοχών ναυτικών και σε άλλες κατηγορίες πλοίων.

Κεφάλαιο ΣΤ' - Διατάξεις Λιμενικού Σώματος-Ελληνικής Ακτοφυλακής

Άρθρο 22 - Ευεργετική διάταξη για τέκνα αποβιώσαντος στελέχους Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. και τη σύζυγό του

Με τις προτεινόμενες εξαιρετικού χαρακτήρα διατάξεις των παραγράφων 1-2, παρέχεται στα δύο (2) τέκνα του αποβιώσαντος Αξιωματικού του Λιμενικού Σώματος-Ελληνικής Ακτοφυλακής (Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ.), Παπαδόπουλου Κυριάκου του Σταύρου, το δικαίωμα εισαγωγής τους στις Παραγωγικές Σχολές Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ., καθ' υπέρβαση του εκάστοτε συνολικού αριθμού των εισακτέων.

Σκοπός της εν λόγω ρύθμισης είναι, με την πρόβλεψη του συγκεκριμένου κοινωνικού περιεχομένου μέτρου, αφενός να αναγνωρισθεί η προσφορά του θανόντος κατά την υπηρεσία του στο Σώμα και η συμβολή του στη διάσωση χιλιάδων ανθρώπινων ζωών και αφετέρου να υπάρξει μέριμνα για την οικογένεια του και δη τα ανήλικα σήμερα τέκνα αυτού, στα οποία παρέχεται το δικαίωμα κατά την ενηλικίωσή τους και εφόσον το επιθυμούν να εισαχθούν είτε στη Σχολή Δοκίμων Σημαιοφόρων Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. είτε στη Σχολή Δοκίμων Λιμενοφυλάκων.

Η νομοθεσία έως σήμερα παγίως μεριμνά για διορισμό στο Δημόσιο ή τον ευρύτερο δημόσιο τομέα μελών οικογενείας θανόντος εργαζομένου κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του. Με σκοπό την επιβράβευση της αυτοθυσίας και την ενίσχυση της ιδέας του εθελοντισμού των πολιτών, η προτεινόμενη παράγραφος 3 διευρύνει την ανωτέρω μέριμνα σε θανόντα εργαζόμενο στο Δημόσιο που διέσωσε ανθρώπους από θάνατο, οι οποίοι βρισκόταν σε κίνδυνο, λόγω άκρως επικίνδυνων συνθηκών που επικρατούσαν στο Αιγαίο Πέλαγος κατά το χρονικό διάστημα 2015-2018, όπου ήταν σφόδρα πιθανή η διακινδύνευση της ζωής του, διασώζοντας χιλιάδες ανθρώπινες ζωές.

Άρθρο 23 - Αξιοποίηση εκ μέρους των Παραγωγικών Σχολών Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. της δυνατότητας εισαγωγής χωρίς νέα εξέταση Πανελληνίων Εξετάσεων

Με την προωθούμενη διάταξη, περιλαμβάνονται ρητά οι Σχολές Δοκίμων Σημαιοφόρων Λ.Σ. και Δοκίμων Λιμενοφυλάκων, μεταξύ άλλων, στις Σχολές, για τις οποίες παρέχεται στους συμμετάσχοντες στις Πανελλαδικές Εξετάσεις των δύο (2) προηγούμενων ετών η δυνατότητα εισαγωγής στο δέκα τοις εκατό (10%) των θέσεων εισακτέων, χωρίς νέα εξέταση στα πανελλαδικώς εξεταζόμενα μαθήματα.

Άρθρα 24 και 25 - Μεταβατική ρύθμιση κάλυψης κενών οργανικών θέσεων Αξιωματικών Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ., μέχρι και την εισαγωγή στην Παραγωγική Σχολή Δοκίμων Σημαιοφόρων Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. και Δοκίμων Λιμενοφύλακων Λ.Σ., με το σύστημα των Πανελλαδικών Εξετάσεων

Οι προτεινόμενες διατάξεις καθίστανται αναγκαίες, στο πλαίσιο διασφάλισης της ομαλής μετάβασης στο σύστημα εισαγωγής στις Σχολές Δοκίμων Σημαιοφόρων Λιμενικού Σώματος-Ελληνικής Ακτοφυλακής (Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ.) και Δοκίμων Λιμενοφύλακων, μέσω Πανελλαδικών Εξετάσεων.

Ειδικότερα, προβλέπεται η δυνατότητα προκήρυξης με απόφαση του Αρχηγού Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. διαγωνισμού, με εφαρμογή του συστήματος μοριοδότησης των υποψηφίων, και' εξαίρεση και έως την εισαγωγή στην αντίστοιχη Σχολή της πρώτης εκπαιδευτικής σειράς που πρόκειται να εισαχθεί με το σύστημα των Πανελλαδικών Εξετάσεων, μετά την οποία δεν νοείται εφαρμογή των διατάξεων αυτών.

Με τον τρόπο αυτό, θα αντιμετωπισθούν τυχόν επιτακτικές υπηρεσιακές ανάγκες του Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ., προς διατήρηση για το εν λόγω διάστημα της στελεχιακής επάρκειας και της εύρυθμης λειτουργίας των υπηρεσιών του Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. Πρόκειται για μεταβατική ρύθμιση, που έχει έκτακτο χαρακτήρα και επιδιώκει την κάλυψη των απολύτως αναγκαίων θέσεων, έτσι ώστε αφενός να εξασφαλίζεται η εύρυθμη λειτουργία του Σώματος αφετέρου να μην περιορίζονται οι προς κάλυψη οργανικές θέσεις με το νέο σύστημα εισαγωγής, μέσω Πανελλαδικών Εξετάσεων.

Άρθρο 26 - Επέκταση αρμοδιοτήτων του Λιμενικού Σώματος-Ελληνικής Ακτοφυλακής

Με την προτεινόμενη ρύθμιση, αναβαθμίζεται η αποστολή του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής (Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ.), με την επέκταση των αρμοδιοτήτων του αναφορικά με την άσκηση γενικής αστυνόμευσης και προανακριτικών καθηκόντων, πέραν των καθοριζόμενων σε κείμενες διατάξεις, και στον αιγιαλό και στην παραλία, σύμφωνα με τους ορισμούς του άρθρου 1 του ν. 2971/2001 (Α' 285).

Ειδικότερα, επιδιώκεται η διασφάλιση της ενιαίας άσκησης αστυνόμευσης, λαμβανομένου υπόψη ότι το Λιμενικό Σώμα-Ελληνική Ακτοφυλακή, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 29 του ν. 2971/2001 σε συνδυασμό με την παρ. 23 του άρθρου 3 του ν. 2242/1994 (Α' 162), έχει αρμοδιότητα επιβολής μόνο διοικητικών κυρώσεων στον αιγιαλό και την παραλία, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο ν. 2971/2001.

Πέραν των ανωτέρω, στο Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. έχουν ανατεθεί, με ειδικότερες διατάξεις, όπως το π.δ. 31/2018 «Σχολές ναυαγοσωστικής εκπαίδευσης, χορήγηση άδειας ναυαγοσώστη, υποχρεωτική πρόσληψη ναυαγοσώστη σε οργανωμένες ή μη παραλίες» (Α' 61) και με Γενικούς Κανονισμούς Λιμένα, όπως ο

αριθ. 20/1999 «Ταχύπλοα (ταχυκίνητα) σκάφη και λοιπά θαλάσσια μέσα αναψυχής» (Β' 444), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, και λοιπές αστυνομικές αρμοδιότητες στον αιγιαλό και την παραλία, όπως αυτές καθορίζονται στις προαναφερθείσες κανονιστικές πράξεις.

Στην παράγραφο 1 του άρθρου 2 του ν.δ. 444/1970 (Α' 39) προβλέπεται ότι ο θαλάσσιος χώρος όπου το Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. ασκεί τις αστυνομικές του αρμοδιότητες περιλαμβάνει ολόκληρη τη θαλάσσια έκταση της Χώρας και εκτείνεται μέχρι του σημείου επαφής του υγρού στοιχείου με τη ξηρά. Ωστόσο, το σημείο επαφής του υγρού στοιχείου με τη ξηρά, με το οποίο ορίζεται η έκταση του θαλασσίου χώρου και, κατ' επέκταση, του χώρου άσκησης των αρμοδιοτήτων του Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ., είναι ένα όριο μη σταθερό, το οποίο μεταβάλλεται με βάση τη γεωμορφολογία του εδάφους και τις καιρικές συνθήκες και, επομένως, δεν είναι εφικτή, σε κάθε περίπτωση, η διάκρισή του από τη ξηρά. Εξάλλου, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2971/2001, ορίζεται ως αιγιαλός η ζώνη της ξηράς, που βρέχεται από τη θάλασσα από τις μεγαλύτερες και συνήθεις αναβάσεις των κυμάτων της.

Για τους παραπάνω λόγους, με την προτεινόμενη ρύθμιση, προβλέπεται η επέκταση της άσκησης των αρμοδιοτήτων του Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ., καταρχήν στον αιγιαλό, που αποτελεί τη φυσική συνέχεια της θάλασσας προς τη ξηρά και βρέχεται από αυτήν, καθώς και στην παραλία, όπως οι έννοιες των όρων αυτών καθορίζονται σαφώς στο ν. 2971/2001, με γνώμονα τις ευρείες αστυνομικές αρμοδιότητες τις οποίες ήδη ασκεί το Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. στους χώρους αυτούς, την ανάγκη συγκέντρωσης του συνόλου των αστυνομικών αρμοδιοτήτων στους χώρους αυτούς σε ένα διοικητικό φορέα, με σκοπό να αποφεύγεται ο ποιαδήποτε σύγχυση ως προς την άσκησή τους, τη συνάφεια των αρμοδιοτήτων που ασκούνται στο θαλάσσιο χώρο με εκείνες που ασκούνται στον αιγιαλό και την παραλία, λόγω της φυσικής γειτνίασης και την απρόσκοπτη άσκηση αρμοδιοτήτων που ασκούνται από το Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. στο θαλάσσιο χώρο, εφόσον απαιτείται η συνέχιση της άσκησής τους στον αιγιαλό και την παραλία και αντίστροφα.

Άρθρο 27 -Τροποποιήσεις του ν. 1940/1991

Στη Μονάδα Υποβρύχιων Αποστολών του Λιμενικού Σώματος-Ελληνικής Ακτοφυλακής (Μ.Υ.Α./Λ.Σ.) λειτουργούν επιχειρησιακές ομάδες με διαφορετικά καθήκοντα. Η Ομάδα Δυτών Ασφαλείας, η Ομάδα Εξουδετέρωσης Εκρηκτικών Μηχανισμών, η Ομάδα Ειδικών Επεμβάσεων και η Ομάδα Ειδικών Καταδύσεων. Η Ομάδα Ειδικών Επεμβάσεων και η Ομάδα Ειδικών Καταδύσεων είναι επιφορτισμένες με τη διενέργεια επιχειρήσεων υψηλού κινδύνου στο πλαίσιο της Εθνικής Ασφάλειας και Άμυνας, εντασσόμενες, υπό τις προϋποθέσεις που ορίζει ο νόμος, στη Διακλαδική Διοίκηση Ειδικών Επιχειρήσεων του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας.

Με την προτεινόμενη ρύθμιση, παρέχεται νομοθετική εξουσιοδότηση, προκειμένου ο Υπουργός Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής καθώς και ο Υπουργός Οικονομικών, με κοινή απόφασή τους, να τροποποιούν την ήδη ισχύουσα κοινή υπουργική απόφαση αριθμ. 2822.10/20519/2018 (Β' 1056), εντός αποκλειστικής προθεσμίας ενός έτους από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος. Με τον τρόπο αυτό, παρέχεται η δυνατότητα ανάπτυξης επιχειρησιακής ικανότητας εν λόγω Ομάδων στο αντικείμενο της πτώσης με αλεξίπτωτο. Τα στελέχη των εν λόγω επιχειρησιακών Ομάδων κρίνεται απαραίτητο να διαθέτουν την ικανότητα άλματος στατικού ιμάντα και ελεύθερης πτώσης, μέσω των κατάλληλων σχολείων ημεδαπής ή αλλοδαπής, με σκοπό την αξιοποίηση των αναβαθμισμένων δυνατοτήτων αμφότερων Ομάδων, απόρροια νεοαποκτηθέντων υλικών και νέας εκπαιδευτικής προσέγγισης καθώς και λόγω υιοθέτησης εξελιγμένων τακτικών. Η συμμετοχή των ανωτέρω Επιχειρησιακών Ομάδων στη Διακλαδική Διοίκηση Ειδικών Επιχειρήσεων του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας, μαζί με Μονάδες Ειδικών Επιχειρήσεων Ενόπλων Δυνάμεων, δημιουργεί την ανάγκη θέσπισης κοινών δυνατοτήτων, με σκοπό την ανάπτυξη διαλειτουργικότητας.

Βάσει του ισχύοντος επιχειρησιακού πλαισίου κρίνεται απαραίτητη, για λόγους Εθνικής Άμυνας και Ασφάλειας, η δυνατότητα από κοινού μεταφοράς στελεχών Ομάδας Ειδικών Επεμβάσεων και Ομάδας Ειδικών Καταδύσεων με στελέχη Μονάδων Ειδικών Επιχειρήσεων Ενόπλων Δυνάμεων, οι οποίες, ήδη, στο σύνολο τους διαθέτουν την ικανότητα πτώσης με αλεξίπτωτο.

Η πρόσφατη εκπαιδευτική και επιχειρησιακή εμπειρία αμφοτέρων Ομάδων καθώς και η αρμοδιότητα Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. για αστυνόμευση στις θαλάσσιες περιοχές της υφαλοκρηπίδας ή της αποκλειστικής οικονομικής ζώνης, στις μόνιμες ή προσωρινές εγκαταστάσεις ή πλωτές κατασκευές επί της υφαλοκρηπίδας ή της αποκλειστικής οικονομικής ζώνης ή υπεράνω αυτών, που προορίζονται για εργασίες έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων, βάσει του άρθρου 163 του ν. 4001/2011 (Α' 179), καταδεικνύει την ανάγκη για ανάπτυξη δυνατότητας ταχείας μεταφοράς στελεχών Ομάδας Ειδικών Επεμβάσεων και Ομάδας Ειδικών Καταδύσεων σε σημεία ενδιαφέροντος.

Άρθρο 28 - Δυνατότητα εκτέλεσης εσωτερικών πλόων από φορτηγά πλοία με διεθνή πιστοποιητικά

Με τη ρύθμιση αυτή, παρέχεται η δυνατότητα εκτέλεσης πλόων εσωτερικού σε φορτηγά πλοία, τα οποία συμμορφώνονται ήδη με τις εφαρμοστέες διατάξεις περί ναυτικής ασφάλειας και πρόληψης ρύπανσης της κείμενης νομοθεσίας για εκτέλεση διεθνών πλόων. Τα πλοία αυτά, λόγω του γεγονότος ότι δύνανται να εκτελούν διεθνείς πλόες θεωρείται ότι διαθέτουν, κατά τεκμήριο, επίπεδο ναυτικής ασφάλειας και πρόληψης ρύπανσης τουλάχιστον ισοδύναμο, αν όχι υψηλότερο, από το αντίστοιχα προβλεπόμενο για την εκτέλεση πλόων εσωτερικού, καθόσον, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, τα εν λόγω

πλοία πρέπει να είναι ενταγμένα στην κλάση αναγνωρισμένου οργανισμού (νηογνώμονα), γεγονός που συνεπάγεται επιπλέον επιθεωρήσεις και ελέγχους, τόσο του ίδιου του πλοίου όσο και του εξοπλισμού του.

Άλλωστε, η υποχρέωση ταυτόχρονης συμμόρφωσης και με τις αντίστοιχες διατάξεις ναυτικής ασφάλειας και πρόληψης ρύπανσης για εκτέλεση πλόων εσωτερικού, συνήθως συνεπάγεται αυξημένο διοικητικό κόστος και γραφειοκρατία, χωρίς εντούτοις να προσδίδεται ανάλογη προστιθέμενη αξία ως προς τη ναυτική ασφάλεια και την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος.

Επομένως, με τη διάταξη του προτεινόμενου άρθρου, επιτυγχάνεται η άρση των ως άνω στρεβλώσεων και, έτσι, ενισχύεται η ανταγωνιστικότητα του ελληνικού νηολογίου, με ταυτόχρονη διατήρηση υψηλού επιπέδου ναυτικής ασφάλειας και προστασίας του θαλάσσιου περιβάλλοντος, χωρίς να θίγονται θέματα περί προσωπικού των ανωτέρω πλοίων, συμπεριλαμβανομένων των απαιτήσεων ενδιαίτησης των ναυτικών, τα οποία ρυθμίζονται με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας που εφαρμόζεται για την οικεία κατηγορία πλόων που εκτελεί το πλοίο.

Άρθρο 29 - Επέκταση εφαρμογής της παρ. 1 του άρθρου 39 του π.δ. 81/2012

Οι διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 39 του π.δ. 81/2012 (Α' 139) δύνανται να εφαρμόζονται και στους Ανώτατους Αξιωματικούς οι οποίοι αποστρατεύτηκαν κατά τις τακτικές κρίσεις και οι οποίοι δεν διατήρησαν τον επί τιμή τίτλο της θέσης τους, εφόσον κατά το έτος της αποστρατείας τους έπασχαν από σοβαρή ασθένεια για την οποία είχε εκδοθεί γνωμάτευση της Ανώτατης Υγειονομικής Επιτροπής (Α.Ν.Υ.Ε.) του Πολεμικού Ναυτικού, ανεξάρτητα από τον χρόνο που υπηρέτησαν στην οργανική θέση του βαθμού που κατείχαν κατά την αποστρατεία τους. Για το σκοπό αυτό, εκδίδεται απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 30 - Είσπραξη απαιτήσεων και εσόδων του Οίκου Ναύτου

Βεβαιούνται και εισπράττονται από το Τμήμα Ταμείου του Οίκου Ναύτου, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.δ. 356/1974 (Α' 90) κάθε είδους απαιτήσεις και έσοδα του Οίκου Ναύτου, από όποια αιτία κι αν πηγάζουν.

Άρθρο 31 - Έναρξη ισχύος

Με τη διάταξη αυτή, προσδιορίζεται ο χρόνος έναρξης ισχύος των διατάξεων του παρόντος νόμου, ήτοι από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, με την επιφύλαξη επιμέρους διατάξεων για τις οποίες προβλέπεται διαφορετικός χρόνος θέσης σε ισχύ τους.

Αθήνα, ... Φεβρουαρίου 2019

Αθήνα 32
7.2.2019

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΧΑΡΙΤΗΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΡΑΓΑΣΑΚΗΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

ΟΛΓΑ ΓΕΡΟΒΑΣΙΛΗ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ

ΜΑΡΙΑ - ΕΛΙΖΑ ΞΕΝΟΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΑΒΡΟΓΛΟΥ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ

ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΠΙΡΤΖΗΣ

ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΦΩΤΙΟΣ - ΦΑΝΟΥΡΙΟΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ

ΟΙ ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΕΣ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΟΥΛΙΑΡΑΚΗΣ

ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ ΣΑΝΤΟΡΙΝΙΟΣ

ΟΙ ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ ΓΙΑΝΝΑΚΙΔΗΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΠΑΠΑΝΑΤΣΙΟΥ

33

ΟΙ ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΕΣ ΥΠΟΥΡΓΟΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

~~Signature~~

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΤΙΤΣΙΟΡΛΑΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΡΗΓΑΣ